

MINISTERUL JUSTIȚIEI
ADMINISTRAȚIA NAȚIONALĂ A
PENITENCIARELOR
DIN REPUBLICA MOLDOVA

RAPORT
privind activitatea sistemului administrației penitenciare
pentru anul 2019

Ianuarie 2020

C U P R I N S:

1. Considerații generale privind activitatea sistemului administrației penitenciare pentru anul 2019.

a) Nivelul de implementare a recomandărilor instituțiilor naționale/ internaționale de prevenire a torturii, tratamentelor inumane și degradante

b) Rezultatul activităților de colaborare cu partenerii de dezvoltare

2. Managementul resurselor umane

3. Activitatea financiară

4. Cooperare externă și implementare programe

5. Organizarea audienței și lucrări de secretariat

6. Structura populației penitenciare/evidența deținuților

7. Paza și escortarea

8. Reintegrarea socială

9. Siguranța și regimul penitenciar

10. Activitatea logistică

11. Organizarea muncii deținuților

12. IT și comunicații

13. Asistența medicală

14. Inspekția penitenciară

15. Protecția internă

16. Promovarea imaginii sistemului administrației penitenciare

17. Prioritățile sistemului administrației penitenciare pentru anul

2020

1. Considerații generale privind activitatea sistemului administrației penitenciare pentru anul 2019.

Raportul de bilanț al SAP pentru anul 2019 constituie un ansamblu de informații compartimentate pe domeniile de activitate, deslășite natativ și analitic privind realizările principale și problematica cu care se confruntă.

Pe parcursul anului 2019 a devenit funcțional mecanismul preventiv și compensator pentru detenția în condiții precare de detenție, prin completarea Codului de procedură penală cu art. 473² – 473⁴. Prin urmare, în baza acestui mecanism la 1410 deținuți li s-a redus din termenul neexecutat de pedeapsă, dintre care 137 deținuți au fost eliberați.

În scopul ajustării cadrului legislativ și normativ, pe parcursul anului 2019 au fost elaborate și expediate spre promovare mai multe propuneri, inclusiv 2 proiecte de legi, 6 proiecte de hotărâre de Guvern, 6 proiecte de ordine ale Ministrului Justiției și 6 proiecte de ordine ale Administrației Naționale a Penitenciarelor:

1. Proiectul de lege privind modificarea Legii nr. 131/2015 cu privire la achiziții publice;
2. Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare;
3. Proiectul Hotărârii Guvernului privind modificarea Hotărârii de Guvern nr. 437/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Administrației Naționale a Penitenciarelor (crearea echipelor de intervenție);
4. Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind sistemul de blocare și/sau întrerupere controlată a radiocomunicațiilor în perimetrele instituțiilor penitenciare;
5. Proiectul Hotărârii Guvernului privind modificarea anexei nr.1 a Hotărârii Guvernului nr. 914/2016, pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de acordare a locuințelor de serviciu – aprobat prin HG nr. 210/2019;
6. Proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea codului de procedură penală (art. 385, 471¹, 473², 473³, 473⁴);
7. Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la unele garanții sociale atribuite funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare;
8. Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 984/2014 cu privire la transmiterea unor imobile;
9. Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la Instituția publică „Centrul de activitate economică al Instituțiilor penitenciare”;
10. Proiectul Ordinului MJ privind aprobarea Nomenclatorului instituției medico-sanitare publice;
11. Proiectul Ordinului MJ cu privire la aprobarea Regulamentului privind monitorizarea conduitei funcționarului public cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare – aprobat prin Ordinul MJ nr. 168/2019;
12. Proiectul Ordinului MJ cu privire la modul de gestionare și ținere a evidenței manuale și electronice a datelor cu caracter personal ale angajaților sistemului administrației penitenciare;
13. Proiectul Regulamentului privind asigurarea protecției funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare și membrilor de familie ai acestora;
14. Proiectul Ordinului MJ cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea timpului de muncă și timpului de odihnă al personalului sistemului administrației penitenciare;
15. Proiectul Ordinului MJ privind modificarea unor acte normative ale Ministerului Justiției (Regulamentul cu privire la organizarea concursului pentru ocuparea funcțiilor vacante din cadrul sistemului administrației penitenciare și Regulamentul privind evoluția în carieră);
16. Ordinul ANP nr. 3 din 04.01.2019 cu privire la evidența plângerilor depuse de către condamnați sau preveniți împotriva condițiilor de detenție;
17. Ordinul ANP nr. 61 din 07.02.2019 cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind modul de constatare a infracțiunilor;
18. Ordinul ANP nr. 87 din 07.03.2019 privind modificarea ordinului directorului Administrației Naționale a Penitenciarelor nr.80 din 22 februarie 2019 cu privire la aprobarea

Nomenclatorului profesiilor și funcțiilor personalului medical contractual ce combat maladii contagioase și infecții extrem de periculoase, din subdiviziunile radiologice, care deservește pacienți cu afecțiuni neuromotorii și afecțiuni ale aparatului locomotor precum și antrenaji nemijlocit în profilaxia și combaterea maladiilor HIV/SIDA;

19. Ordine ANP cu privire la modificarea și completarea componenței Comisie penitenciare;

20. Ordinul ANP nr. 207 din 24.06.2019 privind raportarea trimestrială a activității Serviciilor juridice din instituțiile penitenciare;

21. Ordinul ANP nr. 412 din 17.12.2019 cu privire la modificarea Regulamentului de activitate al Comisiei penenciarului din cadrul instituțiilor penitenciare, aprobat prin Ordinul ANP nr. 120 din 13.07.2018;

22. Propuneri în contextul elaborării proiectului legii cu privire la reformarea Curții Supreme de Justiție;

23. Propuneri în contextul elaborării Metodologiei de calculare a tarifelor prestate potrivit Nomenclatorului lucrărilor efectuate și serviciilor prestate, contra plată, de Ministerul Justiției și instituțiile subordonate ale acestuia și de instanțele judecătorești și tarifelor la acestea, precum și a regulamentelor privind modul și direcțiile de utilizare a mijloacelor speciale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 241/2006, anume la anexa nr. 1, cap. II pct. 2) la serviciile prestate de Administrația Națională a Penitenciarelor;

24. Propuneri la proiectul legii privind modificarea Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, s-a aprobat Legea nr. 175/2019;

25. Propuneri în contextul modificării cadrului normativ privind stabilirea și achitarea pensiei militarilor – propunerile formulate au fost expediate în adresa Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale pentru definitivare;

26. Proiectul de sesizare a Curții Constituționale privind neconstituționalitatea unor prevederi di anexa nr. 6 din Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.

În acest context, remarcă că o bună de parte din inițiativele înaintate de ANP se află pe Agenda Ministerului Justiției fiind incluse în lista de priorități pentru perioada imediat următoare.

a) Nivelul de implementare a recomandărilor organismelor naționale și internaționale privind combaterea torturii, tratamentelor inumane și degradante.

În vederea îmbunătățirii condițiilor de detenție, conform recomandărilor formulate de către Comitetul ONU împotriva torturii (CAT) și Comisia Europeană pentru prevenirea torturii și a tratamentului numan sau degradant sau a pedepsei (CPT), de către sistemul administrației penitenciare au fost întreprinse următoarele măsuri: au fost renovate circa 169 celule în majoritatea instituțiilor penitenciare; au fost efectuate ample lucrări de reparații capitale a blocurilor medicale din toate instituțiile penitenciare; au fost finisate lucrările de reabilitare a blocurilor alimentare (P1-Taraclia, P2-Lipcani, P4-Cricova, P7-Rusca, P9-Pruncul, P11-Bălți, P17-Rezina), inclusiv prin substituirea mobilierului vechi cu unul nou, recent achiziționat (toate penitenciarele).

Menționăm că pe parcursul anului 2019, de către reprezentanții Oficiului Avocatului Poporului au fost efectuate 4 vizite în instituțiile penitenciare nr.1-Taraclia, nr.3-Leova, nr.13-Chișinău și nr.18-Brănești, iar de către Consiliul pentru prevenirea torturii au fost efectuate 6 vizite în instituțiile penitenciare nr.5-Cahul, nr.6-Soroca, nr.13-Chișinău, nr.16-Pruncul, nr.17-Rezina și nr. 18-Bărnești. În acest sens, s-a luat act de constatările și concluziile înaintate, fiind întreprinse măsurile necesare pentru înlăturarea neajunsurilor depistate.

Totodată, menționăm că în toate instituțiile penitenciare, s-au desfășurat lucrări curente de reparații și reabilitări a spațiilor de detenție, după cum urmează:

- în Penitenciarul nr.1-Taraclia, a fost efectuată reparația blocului de regim nr.2, a izolatorului disciplinar și a băii;

- în Penitenciarul nr.2-Lipcani, a fost construită curtea de plimbare pentru întrevederi de lungă durată și 2 încăperi pentru întrevederi de scurtă durată;

- în Penitenciarul nr.3-Leova, a fost efectuată reparație cosmetică în cantina centrală și reparație capitală în secția medicală;

- în Penitenciarul nr.4-Cricova, a fost reconstruit atelierul de creație, a fost construit capital gardul de delimitare dintre penitenciarele nr.4 și nr.15-Cricova;

- în Penitenciarul nr.5-Cahul, s-a efectuat reparația capitală a secției medicale și a curților de plimbare;
- în Penitenciarul nr.6-Soroca, au fost divizate secțiile locative mari în secții locative mai mici din sectorul nr.3;
- în Penitenciarul nr.7-Rusca, a fost efectuată reparația curentă a băilor de la blocul de trai, reparația capitală cu crearea a 7 camere de deținere cu capacitatea totală de 70 locuri, fiind finisată și construcția camerei de control la punctul de trecere;
- în Penitenciarul nr.8-Bender, a fost dată în exploatare secția medicală, s-au efectuat reparații cosmetice în 5 secții locative;
- în Penitenciarul nr.9-Pruncul, s-a efectuat reparația capitală la sectorul nr.8 tip-deschis și în secția medicală, reparația curentă a încăperii pentru desfășurarea ședințelor de judecată online;
- în Penitenciarul nr.10-Goian, s-au efectuat reparații curente în două cazangerii, holul și clasele de la etajul II blocului nr.3, holul de la etajul I blocului nr.3, curțile de plimbare, inclusiv și în secția medicală;
- în Penitenciarul nr.11-Bălți, s-a efectuat reparații cosmetice la blocul nr.1,2 și 3, la sala de sport și reparație capitală în izolatorul disciplinar;
- în Penitenciarul nr.12-Bender, s-a efectuat reparație capitală la punctul de control și trecere și în încăperea de întrevedere de lungă durată a deținuților;
- în Penitenciarul nr.13-Chișinău, s-a finisat reparația capitală a 10 birouri pentru serviciul medical, fiind dotate cu echipament necesar;
- în Penitenciarul nr.15-Cricova, s-a efectuat reparația capitală a acoperișului de la cantina penitenciarului, în baia centrală a penitenciarului și în secția medicală, fiind instalat sistemul de ventilare artificială în cantina penitenciarului;
- în Penitenciarul nr.16-Pruncul, au fost efectuate reparații curente în 4 săli de proceduri, reparație capitală la etajul 1 a blocului de fizioterapie, unde a fost creat o secție de TBC, în care au fost transferați deținuții bolnavi de tuberculoză din Penitenciarul nr.17-Rezina;
- în Penitenciarul nr.17-Rezina, a fost efectuată reparația capitală a blocului alimentar, reparația capitală a terenului sportiv, a 3 birouri medicale, a 4 celule și reparația cosmetică a 10 celule;
- în Penitenciarul nr.18-Brănești a fost efectuată reparația cosmetică în sectoarele locative, reparația capitală în 2 sectoare locative cu suprafață mare și în serviciul medical.

De menționat că, în perioada 2016-2019, în Penitenciarul nr.1 – Taraclia din 105 celule au fost reparate 81 celule, iar 24 se află în proces de reparare, Penitenciarul nr.2 – Lipcani din 46 celule au fost reparate 11 celule, iar 35 se află în proces de reparare, Penitenciarul nr.3 – Leova din 35 celule au fost reparate 33 celule și 4 sectoare, iar 2 celule se află în proces de reparare, Penitenciarul nr.4 – Cricova din 133 celule au fost reparate 20 celule și 4 sectoare, iar 113 celule se află în proces de reparare, Penitenciarul nr.5 – Cahul din 57 celule au fost reparate 50 celule, iar 7 se află în proces de reparare, Penitenciarul nr.6 – Soroca din 104 celule au fost reparate 31 celule și 5 sectoare, iar 73 celule se află în proces de reparare, Penitenciarul nr.7 – Rusca din 94 celule au fost reparate 45 celule, iar 49 se află în proces de reparare, Penitenciarul nr.8 – Bender din 34 celule, au fost reparate 9 secții, Penitenciarul nr.9 – Pruncul din 65 celule au fost reparate 10 celule și 5 sectoare, iar 55 celule se află în proces de reparare, Penitenciarul nr.10 – Goian din 21 celule au fost reparate 21 celule, Penitenciarul nr.11 – Bălți din 65 celule au fost reparate 52 celule, iar 13 se află în proces de reparare, Penitenciarul nr.12 – Bender din 53 celule au fost reparate 47 celule, iar 6 se află în proces de reparare, Penitenciarul nr.13 – Chișinău din 178 celule au fost reparate 139 celule, iar 39 se află în proces de reparare, Penitenciarul nr.15 – Cricova din 80 celule au fost reparate 6 celule și 8 sectoare, iar 72 celule se află în proces de reparare, Penitenciarul nr.16 – Pruncul din 86 celule au fost reparate 10 celule și 3 secții, iar 76 celule se află în proces de reparare, Penitenciarul nr.17 – Rezina din 148 celule au fost reparate 66 celule și 4 sectoare, iar 82 celule se află în proces de reparare, Penitenciarul nr.18 – Brănești din 72 celule au fost reparate 9 celule și 2 sectoare, iar 63 celule se află în proces de reparare.

O prioritate a sistemului administrației penitenciare reprezintă *construcția/ reconstrucția spațiilor de detenție* pentru persoanele condamnate. Aici ne referim la obiectele în curs de realizare, care au înregistrat progrese semnificative pe parcursul anului, după cum urmează:

- **Reconstrucția clădirilor Penitenciarului nr.3-Leova** (gradul de executare este de 100%), obiectul este format din bloc de detenție, cazangeriei pe combustibil solid, rețele ingineresti de termoficare și alimentare cu energie electrică, curți de plimbări cu încadrarea a unui mini teren sportiv, montarea unui turn de acumulare cu apă potabilă. Gradul de executare este la nivel de 100 % conform spectrului de lucrări contractate. Pentru anul 2019 au fost alocate 4 000 000 lei;

- **Construcția Casei de arest cu capacitatea de 650 locuri, în mun. Bălți** (etapa I, gradul de executare este de 55,71%). Acest obiectiv reprezintă un complex de edificii divizat în două etape de construcție:

Prima etapă cuprinde 4 blocuri de regim de detenție cu spații aferente și turnul de legătură, la moment sunt definitive ca structură patru blocuri de detenție și turnul de legătură, obiectul presupune 55,71% de executare.

A doua etapa cuprinde perimetrul de pază, rețelele exterioare ingineresti (apă, canalizare, gaz, energie electrică), complexul de clădiri ce asigură activitatea de deservire și întreținere (cazangerie, boxe pentru transportul auto, depozite materiale și agroalimentare, parcări și terasamente destinat autospecialelor, etc.), blocul medical – alimentar – spălătoria, blocul de triere și carantină, blocul administrativ etc.

La zi, este necesară contractarea lucrărilor de expertizare a documentației de proiect ce ține de etapa II cu un cost de 168 mii lei și a serviciilor de control de autor în valoare de 600 mii lei. În anul 2019 au fost alocate 39 000 000 lei.

- **Reconstrucția Penitenciarului nr.10-Goian** (gradul de executare este de 100%), constă în reconstrucția a trei blocuri: Blocul A-bloc de detenție, Blocul B-bloc pentru instruirea deținuților minori, Blocul C-Blocul medical, construcția unui teren sportiv multifuncțional, unei cazangerii, înlocuirea tuturor rețelelor exterioare ingineresti (apă, canalizare, electrificare, reabilitarea stației de transformare a energiei electrice), construcția stațiilor de purificare a apelor reziduale și celor provenite din precipitații.

În scopul combaterii fenomenului de supraaglomerare în cadrul sistemului administrației penitenciare au fost întreprinse un șir de măsuri, cum ar fi: plasarea condamnaților în instituții cu luarea în calcul a standardelor minime de întreținere, compartimentarea spațiilor de detenție cu capacitate mare în spații mai mici (respectarea metrajului minim) etc. Pentru prevenirea violenței a fost desfășurat Programul de reducere a violenței în mediul penitenciar, fiind înregistrați 699 de beneficiari și Programul pentru schimbarea comportamentului de agresiune sexuală, la care au participat 77 deținuți.

La capitolul acordării asistenței medicale de calitate, de asemenea au fost înregistrate progrese, cum ar fi: avizarea proiectului Regulamentului cu privire la evaluarea medicală în cadrul sistemului administrației penitenciare; definitivarea proiectului Sistemului Instituțional de Management a Calității serviciilor medicale. În conformitate cu dispoziția ANP nr.17d din 12.02.2019 privind evaluarea serviciilor medicale din cadrul subdiviziunilor ANP, au fost renovate toate serviciile medicale din cadrul instituțiilor penitenciare în vederea corespunderii cu standardele de evaluare și acreditare. Astfel, actualmente *15 secții medicale din cadrul instituțiilor penitenciare au obținut autorizații sanitare* de funcționare și 7 instituții penitenciare au pregătit dosarele pentru acreditarea serviciilor medicale din cadrul sistemului administrației penitenciare.

b) Rezultatul activităților de colaborare cu partenerii de dezvoltare.

Considerăm imperios a menționa aportul partenerilor/donatorilor, după cum urmează:

- cu suportul proiectului Consiliului Europei „Promovarea unui sistem de justiție penală bazat pe respectarea drepturilor omului în Republica Moldova”, în urma activității grupurilor de lucru desfășurate pe parcursul anului 2019, au fost definitive și prezentate pentru avizare și aprobare către MJ proiectele regulamentelor cu privire la modul de asigurare a asistenței medicale persoanelor deținute în penitenciare și cu privire la managementul și circulația medicamentelor în sistemul administrației penitenciare. Urmează a fi implementată în comun de cu INP inițiativa pilot (timp de 6 luni) - testarea Instrumentului de evaluare a riscurilor și necesităților ERIC: primele 3 luni în instituțiile penitenciare selectate (nr.3-Leova, nr.6-Soroca și nr.7-Rusca), cu până la 10 deținuți din fiecare penitenciar (eligibili pentru liberarea condiționată înainte de termen septembrie - decembrie 2019) și următoarele 3 luni în comunitate/ oficiile de probațiune din raza teritorială respectivă (decembrie 2019 - februarie 2020), cu cei liberați condiționat (etapa 2). De asemenea, au

fost operate modificările pentru revizuirea Legii nr.300 din 17.12.2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, a fost definitivată Strategia de dezvoltare a resurselor umane pentru anii 2020-2023 și la moment este în proces de elaborare Curriculum-ul de formare inițială a personalului din cadrul sistemului administrației penitenciare ;

- cu suportul Asociației pentru Abilitarea Copilului și Familiei “AVE Copiii” , s-au efectuat investiții pentru procurarea utilajului de lucru în lemn în valoare de 15 mii de lei. Astfel deținuții minori din Penitenciarul nr.10-Goian vor avea posibilitatea de a participa în activități de lucru în lemn care au drept scop creșterea ratei de reintegrare cu succes în societate;

- în urma încheierii acordului de parteneriat cu Fundația de binefacere „Caritas Moldova”, sistemul administrației penitenciare a beneficiat de un ajutor umanitar în calitate de mobilier (15 paturi);

- sistemul administrației penitenciare și-a înnoit parcul auto cu un automobil sub formă de ajutor umanitar, destinat escortării persoanelor private de libertate. Autoturismul de model Volkswagen Transporter (T4), a fost transmis sistemului administrației penitenciare ca donație din partea Ministrului Justiției din landul Renania de Nord – Westfalia, Penitenciarul Castrop-Rauxel, prin intermediul Ambasadei Republicii Federale Germane;

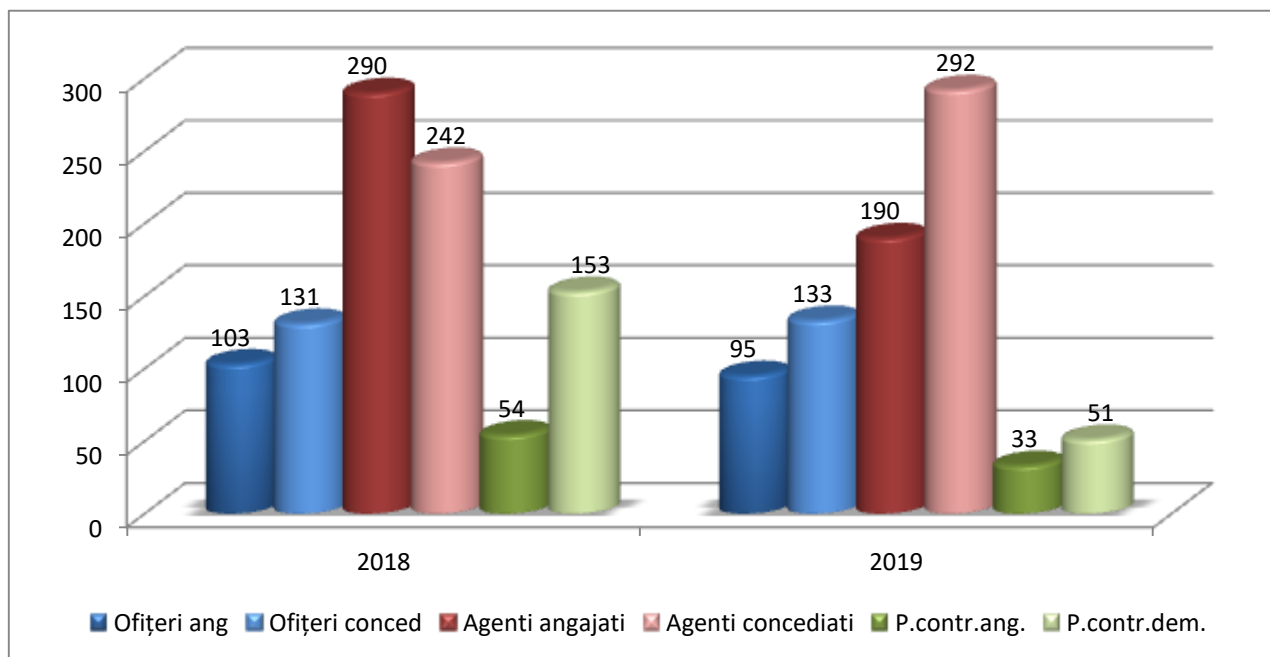
- reprezentanții organizației Help Moldova împreună cu medicii oftalmologi și studenții optometriști de la *Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”* din Republica Moldova au efectuat examenul medical femeilor deținute din Penitenciarul nr.7-Rusca, în urma examenului medical, circa 60 de deținute au beneficiat de ochelari.

Totodată, informăm că la 12.12.2019, Administrația Națională a Penitenciarelor a devenit membru în cadrul Asociației Internaționale de Corecție și Penitenciare (ICPA). Semnarea acordului de aderare la această organizație va dezvolta oportunitățile privind beneficierea de diverse programe și granturi pentru evoluarea procesului de formare inițială și continuă a angajaților sistemului penitenciar din Republica Moldova; promovarea și diseminarea bunelor practici și a experienței corecționale și penitenciare, precum și implicarea în proiecte educaționale de interes comun între membrii asociației ICPA.

În vederea diminuării numărului de deținuți escortați la instanțele de judecată în cadrul sistemului administrației penitenciare se implementează sistemul de videoconferință, fiind amenajate 17 spații speciale în instituțiile penitenciare, dotate cu echipamentul necesar pentru examinarea chestiunilor ce țin de executarea pedepsei prin intermediul sistemului de videoconferință. Astfel, prin intermediul sistemului de videoconferință au fost desfășurate 2136 ședințe de judecată, în cadrul cărora au fost examinate 2136 plângeri.

2. Managementul resurselor umane

Efectivul limită al Administrației Naționale a Penitenciarelor la 01 ianuarie 2020 constituia 2951 unități, inclusiv 1085 ofițeri, 1639 agenți de penitenciare și 227 personal contractual.

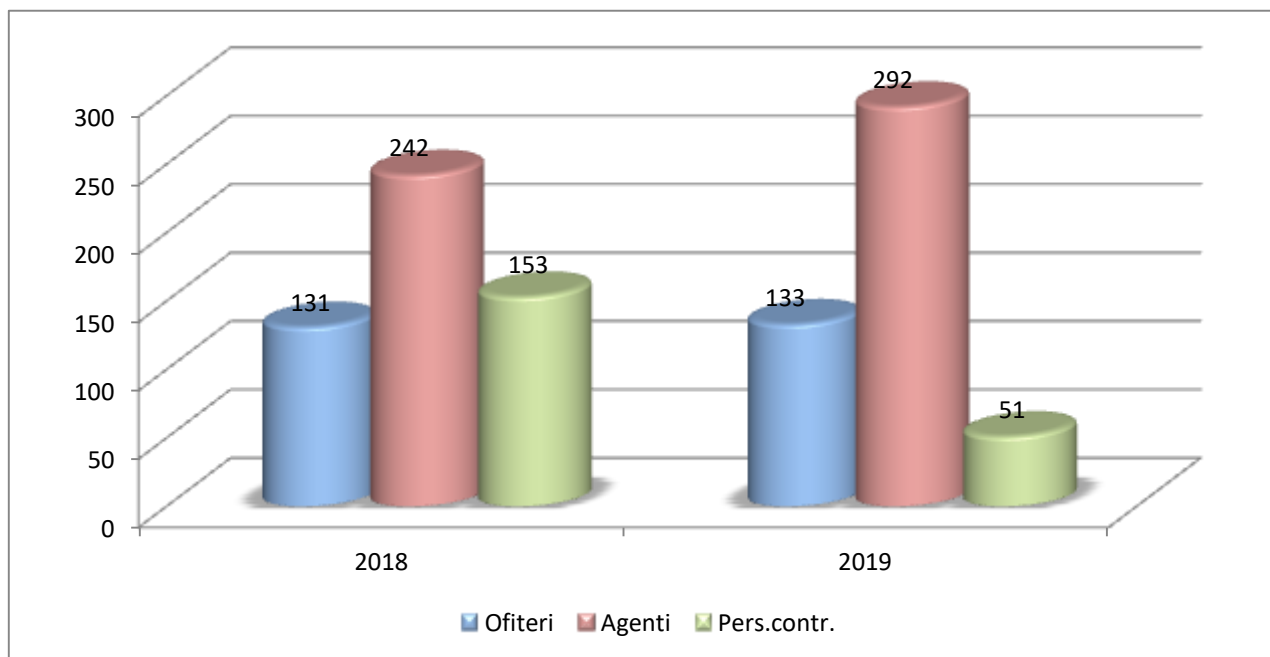
Conform datelor prezentate, din totalul de **2951 unități**, **2490,75** unități sunt **funcțiile ocupate** (2018-2652,75), indicator în descreștere cu 6,10% și **452,25** unități sunt **funcțiile vacante** (2018-290,25), indicator în creștere cu peste 35,82%.

Comparând numărul de demisii pe categorii de angajați, există o diferență semnificativă în acest sens, comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut, numărul de angajări/demisii pe categoria agenți era 1 la 1 raport, în anul curent, numărul de angajări este cu 100 persoane mai puțin pe când numărul de demisii a crescut cu 50. Aceeași dinamică este observată și la categoria ofițeri, ceea ce denotă faptul că în cadrul sistemului administrației penitenciare gradul de menținere a angajaților este unul foarte slab. Perioada de referință pentru anul 2018 ne spune despre existența unei fluctuații de personal, iar perioada anului 2019 de retenția slabă în sistemul penitenciar, în special la categoria agenți.

Ca și în perioada anului precedent, competitivitatea sistemului penitenciar pe piața muncii este una slabă, în special, după intrarea Legii 270/2018 în vigoare, unde salariul pentru începător este mult mai mic decât salariu oferit de alte instituții de stat.

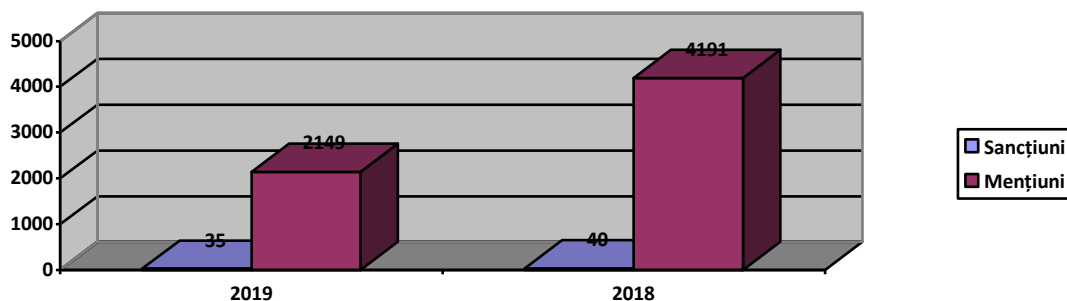
În același context, reieșind din prevederile normei privind salarizarea, din cauza riscului de a pierde diferența, nu este posibil de a realiza proceduri de personal, cum ar fi transferul, promovarea, etc. Acest impediment reprezintă și unul fundamental pentru procesul de reorganizare și modificare a statului de personal, ceea ce duce la un blocaj instituțional în sine. Incapacitatea sistemului administrației penitenciare de a îmbunătăți și ajusta organigrama, structura și statul de personal, pentru ca acestea să fie funcționale. În acest sens, DRU a înaintat avize și a menționat riscurile existente și incapacitatea de a desfășura o politică de personal eficientă și motivantă.

Situația la capitolul concedierii în cadrul sistemului administrației penitenciare la 01.01.2020 se prezintă astfel:

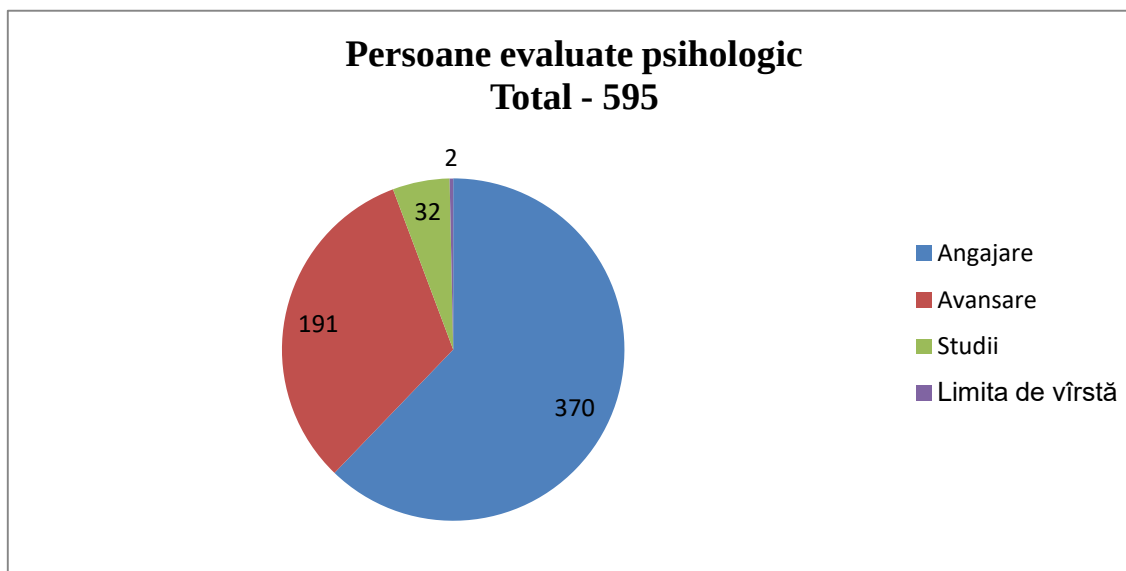

În perioada de raport, se observă o creștere a numărului de concedieri timp de 12 luni, în special, categoria B agenți. Conform diagramei, numărul de demisii în rândul angajaților civili este unul mic, comparativ cu 12 luni ale anului 2018, astfel că în acea perioadă în urma reorganizării angajații civili nu întruneau condițiile pentru a se afla în funcții sau nu s-au regăsit în noua structură organizațională.

În ceea ce privește practica disciplinară, angajații sistemului administrației penitenciare au fost menționați cu 48,72% mai puțin comparativ cu perioada analogică a anului trecut și sancționați cu 12,5% mai puțin comparativ cu aceeași perioadă.

În perioada raportată, la evaluarea psihologică s-au prezentat 595 de persoane, dintre care: la angajare 370 de persoane, la avansare 191 de persoane, la studii 32 de persoane, la atingerea limitei de vîrstă 2 persoane.

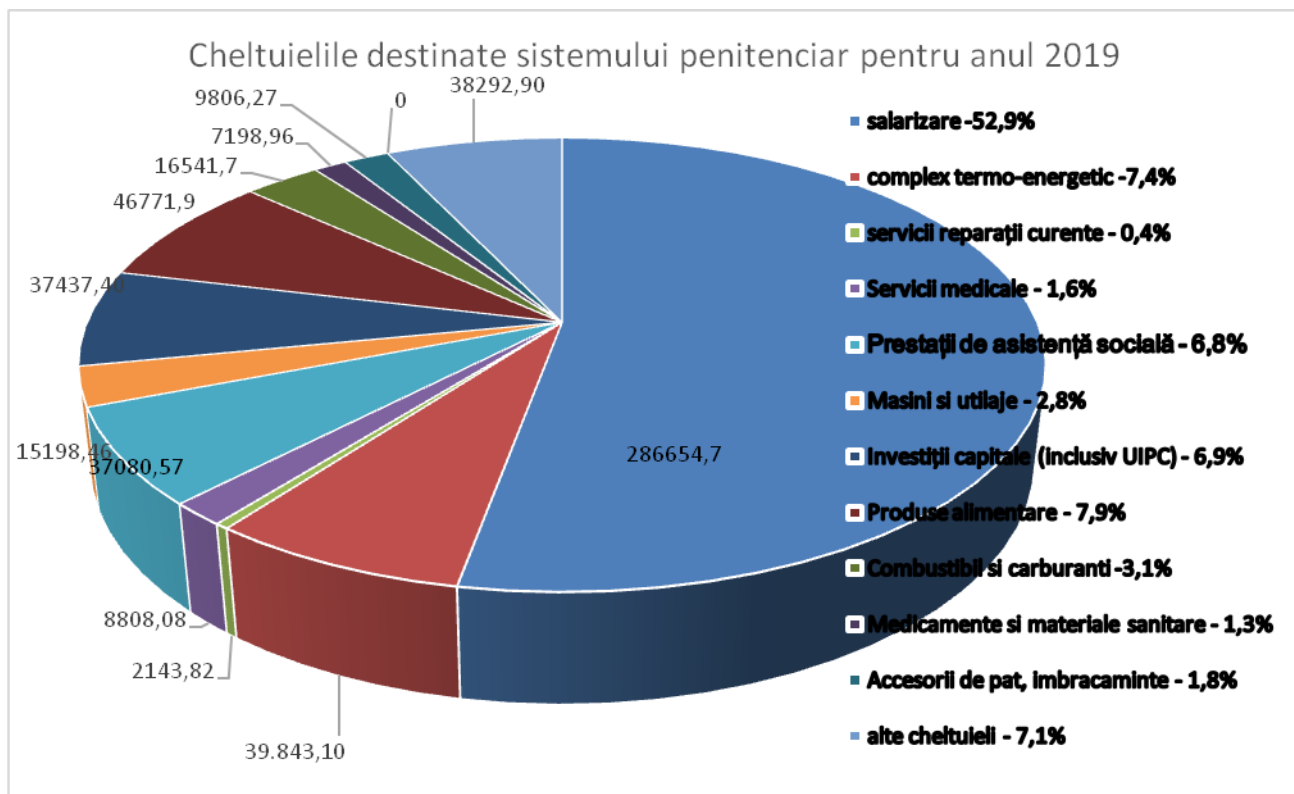

Cu referire la activitățile desfășurate în cadrul Centrului de instruire, menționăm despre desfășurarea Programului de acomodare la locul de muncă cu noii angajați (ofițeri) aflați în procesul de instruire inițială (beneficiari 235 persoane). Programul reprezintă un ansamblu de metode și tehnici teoretico-practice dezvoltate de către beneficiari la nivel de comunicare, abilități și analiză a studiilor de caz. Programul de prevenire a decompensării la locul de muncă a fost desfășurat în perioada de organizare a cursurilor de perfecționare pentru diferite categorii de angajați cu experiența de mai mult de 5 ani de muncă în sistemul administrației penitenciare (beneficiari 108 persoane).

De asemenea, în această perioadă a fost desfășurat seminarul informativ „Modul sănătos de viață” cu distribuirea broșurilor informative, beneficiari fiind colaboratorii prezenți la cursurile de perfecționare.

3. Activitatea financiară

În vederea funcționării sistemului administrației penitenciare, pentru anul curent au fost preconizate mijloace financiare în sumă de 542021,8 mii lei. Astfel, alocațiile destinate întreținerii sistemului administrației penitenciare se prezintă conform următoarei diagrame:

Compartimentele primordiale și cuantumul alocațiilor destinate întreținerii sistemului administrației penitenciare pentru anul 2019, precum și nivelul executării acestora se prezintă după cum urmează:

Denumirea cheltuielilor conform clasificăției bugetare	Suma alocată/ precizată (mii lei)	Executat (mii lei)	Executat față de precizat (%)
Administrarea sistemului penitenciar TOTAL, inclusiv:	542021,8	520690,6	96,1
Investiții capitale în active în curs de execuție, inclusiv:	37437,4	37133,2	99,2
<i>Construcția casei de arest din mun. Bălți</i>	25540,8	25540,8	100,0
<i>Reconstrucția Penitenciarului nr. 3, Leova</i>	2197,6	2197,6	100,0
<i>Reconstrucția Penitenciarului nr. 10, Goian</i>	4299,0	4299	100,0
<i>Proiectul „Construcția Penitenciarului din Chișinău”</i>	5400,0	5095,8	94,4
Cheltuieli de personal	286654,7	281972,8	98,4
Prestații de asistență socială	37080,6	36785,6	99,2
Servicii	58354,0	51158,6	87,7
Active nefinanciare, inclusiv:	119844,5	111220,2	92,8
<i>Procurarea produselor alimentare</i>	43015,9	39823,9	92,6
<i>Procurarea combustibilului, carburanților și lubrifianților</i>	16541,7	15985,3	96,6
<i>Procurarea accesoriilor de pat, îmbrăcăminte, încălțăminte</i>	9806,3	9586,4	97,7
<i>Procurarea medicamentelor și materialelor sanitare</i>	7199,0	6200,4	86,1

<i>Procurarea materialelor de construcții, pieselor de schimb, rechizitelor de birou, etc.</i>	20867,8	19111,2	91,6
<i>Procurarea altor materiale</i>	1793,4	1785,1	99,5
<i>Procurarea mijloacelor fixe</i>	20620,4	18727,9	90,8
Alte cheltuieli curente (despăgubiri civile, plăți aferente documentelor executorii, etc.)	2650,6	2420,2	91,3

4. Cooperare externă și implementare programe

Pe parcursul anului 2019, au fost încheiate *acorduri de cooperare*, după cum urmează:

1. Acord ANP – Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” (20.02.2019);
2. Acord de parteneriat ANP – Fundația de binefacere „Caritas” (01.03.2019);
3. Acord de parteneriat ANP – AO „Concordia. Proiecte Sociale” (01.03.2019);
4. Acord de parteneriat ANP – Asociația Obștească „AFI” (25.03.2019);
5. Acord de colaborare ANP – Centrul comunitar de sănătate mintală Botanica (07.05.2019);
6. Acord-cadru de colaborare ANP – Asociația alocoolicilor anonimi din Republica Moldova (16.05.2019);
7. Acord de cooperare ANP – Universitate Tehnică a Republicii Moldova (12.06.2019)
8. Memorandum de Înțelegere ANP – Serviciul Corecțional din Canada (18.06.2019);
9. Acord de colaborare ANP – Agenția națională pentru ocuparea forței de muncă (22.10.2019);
10. Acord de parteneriat ANP – asociația obsteasca „You are not Alone” (13.11.2019)
11. Memorandum de înțelegere ANP – AO Asociația pentru abilitarea copilului și familiei „AVE Copiii” (24.11.2019);
12. Acord de colaborare ANP – Departamentul Drept Penal al Facultății de Drept al Universității de Stat din Moldova (06.12.2019).

La capitolul organizarea vizitelor delegațiilor străine, menționăm că în perioada 26-29 martie 2019 a fost desfășurată misiunea de evaluare a reprezentaților Ambasadei SUA în Moldova privind oportunitate de asistență tehnică pentru Administrația Națională a Penitenciarelor. În această perioadă au fost vizitate mai multe penitenciare, Centrul de instruire și Detașamentul cu destinație specială „Pantera”, pentru a identifica dificultățile/provocările și necesitățile existente.

La 18 aprilie 2019, în penitenciarele nr.8 Bender și nr.12 Bender s-a desfășurat vizita membrilor Misiunii OSCE în Moldova, scopul fiind efectuarea unei monitorizări a condițiilor de detenție în aceste două penitenciare.

În perioada 20 – 22 august curent, funcționarii publici cu statut special ai sistemului administrației penitenciare (30 angajați) au participat la un curs de perfecționare cu tematica „Management și leadership”, desfășurat la Centrul de instruire al ANP. În calitate de formatori au fost experți internaționali, membri ai Asociației Internaționale de Corecție și Penitenciare (ICPA) Gary Hill și Dorin Mureșan.

La fel, în scopul familiarizării cu activitatea instituțiilor penitenciare și schimbul de bune practici, penitenciarele nr.10-Goian și nr.9-Pruncul au fost vizitate de reprezentantul Asociației Internaționale de Corecție și Penitenciare (ICPA), dl Gary Hill.

La 3 septembrie 2019, funcționarii Direcției medicale a Administrației Naționale a Penitenciarelor s-au întrunit într-o ședință de lucru cu reprezentanți ai organizațiilor non-guvernamentale din Ucraina și Asociației Obștești „Inițiativa Pozitivă”. În cadrul întrunirii reprezentanții din cadrul Fundației Internaționale de caritate „Alianța pentru Sănătate Publică” și organizației de caritate „100% LIFE” au prezentat modelul Ucrainei de implementare a planului de tranziție privind trecerea de la finanțarea externă la cea internă din bugetul național.

Delegații au avut posibilitatea să se familiarizeze și documenteze privind activitatea instituțiilor penitenciare în domeniul prevenirii și supravegherii tratamentului infecției HIV, tuberculoză și hepatită pentru persoanele care se află în penitenciar. Totodată, au fost examinate experiențele sistemului penitenciar autohton în preluarea graduală a finanțării de la Fondul Global la bugetul de stat a Programului Național de prevenire și control HIV/TB.

O delegație, alcătuită din reprezentanți ai „Pompidou Group”, a efectuat la 10 decembrie 2019, o vizită de lucru la Administrația Națională a Penitenciarelor. La eveniment au fost prezenți: directorul interimar al ANP, Vladimir Cojocaru, directorul Penitenciarului nr.9-Pruncul, Eduard Timofei, consultantul principal al proiectului pentru programul de justiție penală și închisoare al Grupului Pompidou, Robert Teltzrow, directorul de proiect din cadrul Grupului, Orsolya Gansos, precum și funcționari din cadrul sistemului administrației penitenciare. În cadrul ședinței, membrii delegației s-au referit la implementarea programelor de asistență destinate deținuților dependenți de droguri din cadrul sistemului administrației penitenciare; extinderea modelului Comunității Terapeutice și în alte penitenciare din Republica Moldova; au apreciat rezultatele Comunității Terapeutice din Penitenciarul nr.9-Pruncul, în același timp, venind cu unele recomandări pentru buna funcționare a procesului de reabilitare.

În perioada 11-12 noiembrie 2019, o delegație din sistemul penitenciar românesc a vizitat ANP și a discutat modulele soluției IT necesar a fi elaborată, pentru implementarea ulterioară în sistemul penitenciar autohton a unui sistem automatizat de evidență a personalului.

În perioada 18-20 decembrie 2019, o delegație a Școlii Naționale de Pregătire a Agenților de Penitenciare, Târgu Ocna, România a vizitat Administrația Națională a Penitenciarelor. În prima zi, oaspeții români s-au întâlnit cu directorul interimar al ANP, Vladimir Cojocaru și funcționarii Direcției generale management instituțional a ANP, fiind puse în discuție un șir de subiecte ce vizează domeniul de instruire inițială a agenților de penitenciare. Conform agendei de lucru, colegii români au avut întâlniri cu reprezentanții ANP, Centrului de Instruire și reprezentanții instituțiilor subordonate ANP, în cadrul cărora vor fi familiarizați cu specificul activității și condițiile de muncă în instituțiile respective, inclusiv chestiuni organizatorice privind instruirea studenților moldoveni la SNPAP Târgu Ocna, România. Din partea delegației române la întâlnire a participat directorul SNPAP Târgu-Ocna, dl Vasile Scutaru și preotul capelan Târgu Ocna, Florin Smarandă.

Menționăm că, vizita delegației române în Moldova a fost posibilă grație relațiilor de colaborare cu Administrația Națională a Penitenciarelor din România, la demersul conducerii Administrației Naționale a Penitenciarelor din Republica Moldova pentru asigurarea continuității activităților de colaborare între instituții și familiarizarea cu specificul activității sistemului administrației penitenciare din Republica Moldova.

O realizare majoră pentru sistemul administrației penitenciare constă în implementarea Proiectului Consiliului Europei „Promovarea unui sistem de justiție penală bazat pe respectarea drepturilor omului în Republica Moldova”. Proiectul are ca scop asigurarea unui respect sporit al drepturilor omului și statului de drept prin susținerea autorităților naționale în crearea unui sistem al justiției penale funcțional și eficient, în conformitate cu standardele europene privind drepturile omului, și în baza principiilor umanizării, resocializării și justiției restaurative.

Este important de a menționa, despre colaborarea imperioasă cu Consiliul Europei pe tot parcursul anului 2019. O realizare majoră în acest sens, constă în implementarea Proiectului Consiliului Europei „Promovarea unui sistem de justiție penală bazat pe respectarea drepturilor omului în Republica Moldova”, care a început activitatea în anul 2018.

Proiectul are ca scop asigurarea unui respect sporit al drepturilor omului și statului de drept prin susținerea autorităților naționale în crearea unui sistem al justiției penale funcțional și eficient, în conformitate cu standardele europene privind drepturile omului, și în baza principiilor umanizării, resocializării și justiției restaurative. Astfel, în cadrul proiectului, și-au inițiat/ continuat activitatea 7 grupuri de lucru, după cum urmează:

- Grupul de lucru pentru revizuirea Regulamentului cu privire la prezentarea deținuților (condamnați) grav bolnavi pentru liberare;
- Grupul de lucru pentru revizuirea Regulamentului cu privire la modul de asigurare a asistenței medicale persoanelor deținute în penitenciare și pentru elaborarea Regulamentului privind managementul și circuitul medicamentelor în sistemul administrației penitenciare;
- Grupul de lucru (comun ANP-INP) pentru revizuirea instrumentelor de evaluare a riscurilor și necesităților utilizate de ANP și INP în pregătirea pentru liberare și supravegherea post-penitenciară, precum și pentru eficientizarea mecanismului de colaborare dintre aceste instituții;
- Grupul de lucru pentru revizuirea Curriculum-ului bazat pe competențe pentru instruirea inițială a personalului penitenciar;

- Grupul de lucru pentru revizuirea Legii nr. 300 din 17.12.2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare;
- Grupul de lucru pentru revizuirea Strategiei cu privire la resursele umane în cadrul sistemului administrației penitenciare;
- Grupul de lucru pentru elaborarea Strategiei cu privire la sănătatea mintală în sistemul administrației penitenciare și a Planului de acțiuni, inclusiv prevenirea sinuciderilor și auto-vătămării.

Ca urmare, a ședințelor grupurilor de lucru sus-menționate a fost:

- elaborat proiectul de regulament cu privire la acordarea asistenței medicale în penitenciare (expediat în Ministerul Justiției pentru avizare/promovare);
- elaborat proiectul de regulament cu privire la managementul și circuitul medicamentelor în sistemul penitenciar (expediat în Ministerul Justiției pentru avizare/promovare);
- implementat, în comun de către ANP și INP, a inițiativei pilot (timp de 6 luni) - testarea Instrumentar de evaluare a riscurilor și necesităților ERIC;
- operate modificările pentru revizuirea Legii nr. 300 din 17.12.2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare;
- finalizat textul Strategiei de dezvoltare a resurselor umane pentru anii 2020-2023;
- elaborat (în curs) Curriculum-ul de formare inițială a personalului din sistemul administrației penitenciare.

Cu suportul CoE pentru anul 2020, este planificată:

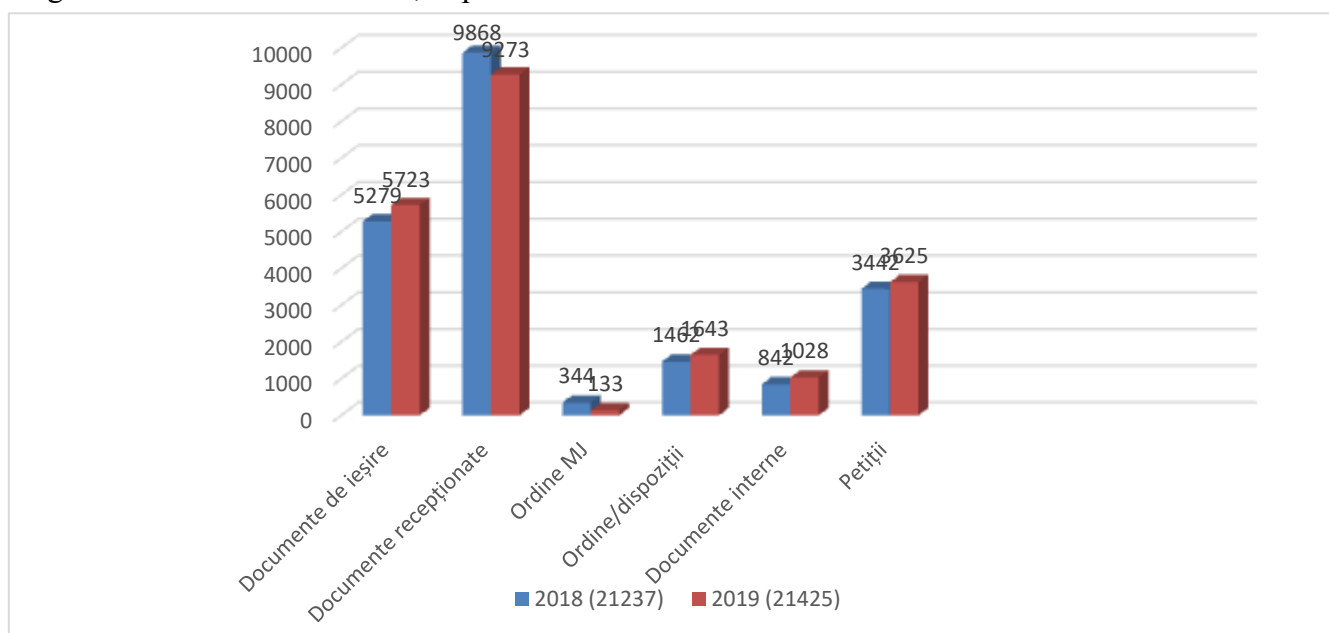
- 1) elaborarea conținutului și suportului de curs la cele 10 module din Curriculum: noiembrie 2019 – martie 2020;
- 2) instruirea formatorilor și testarea unor module din Curriculum: aprilie - noiembrie 2020.

La capitolul aplicarea proiectelor, au fost depuse spre examinare 3 proiecte:

- Proiectul “Asigurarea unui sistem autonom de electricitate a secției medicale din Penitenciarul nr.8- Bender”;
- Proiectul „Dynamic and Effective Prison Systems through Innovation in Training. Proiect ERASMUS+”;
- Proiectul „Penitenciar pentru deținuți, metode de asigurare a aptitudinilor de muncă pentru reabilitarea socio-economică”.

5. Organizarea audienței și lucrări de secretariat

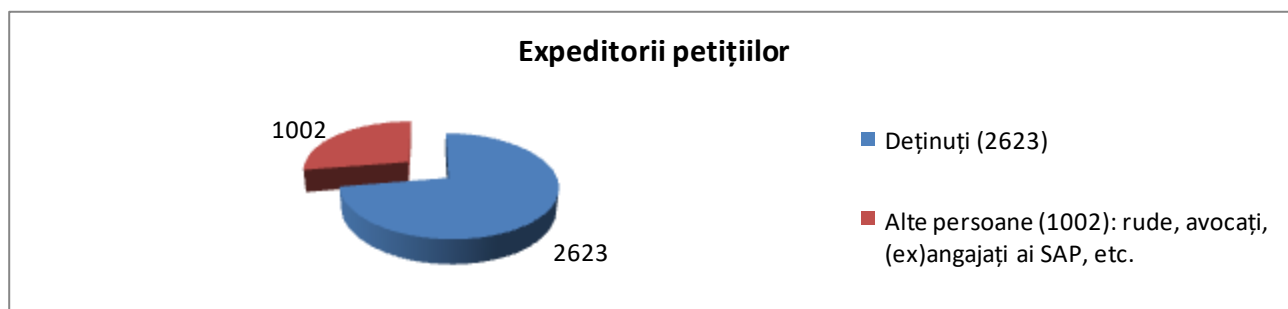
În cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor, pe parcursul perioadei de referință, a fost înregistrat un flux de documente, după cum urmează:

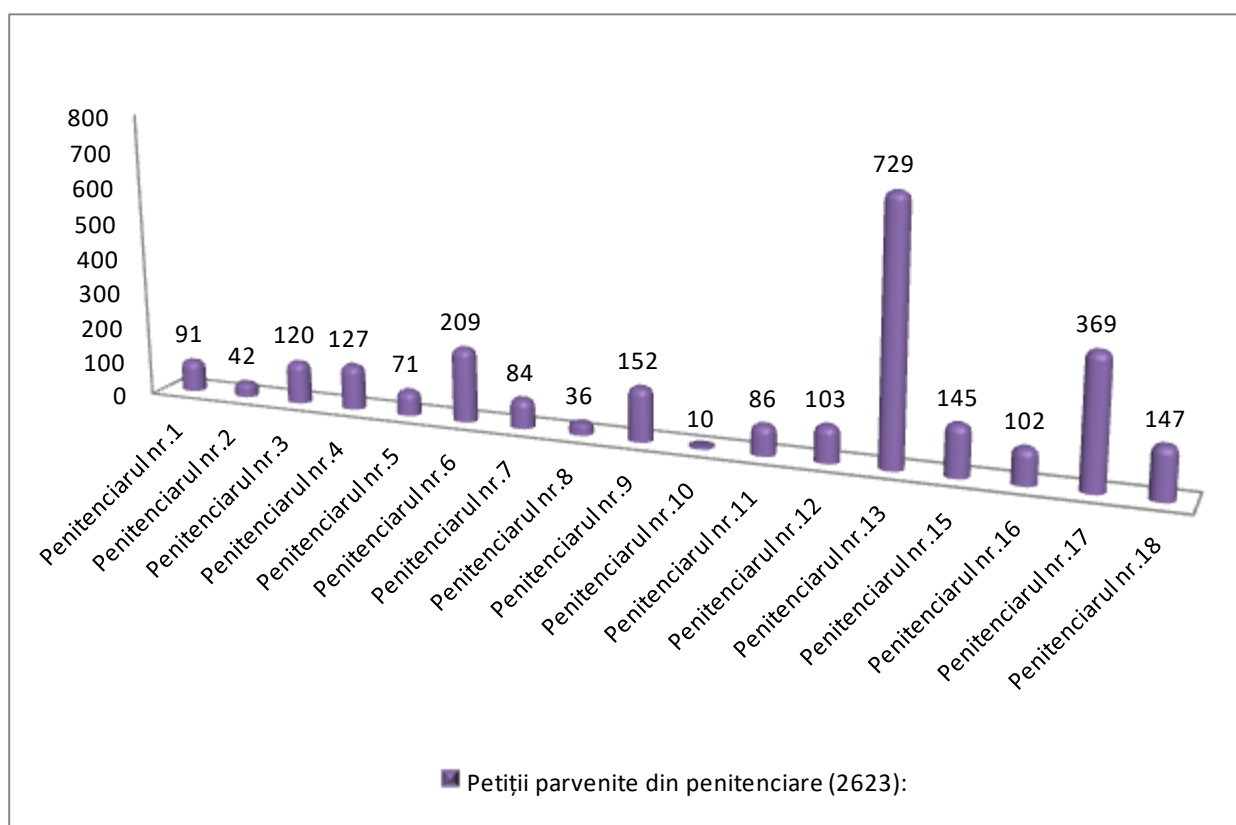
În perioada de raport, în adresa Administrației Naționale a Penitenciarelor au parvenit 3625 de petiții, cu 183 mai multe, în comparație cu anul 2018.

Cu referire la problemele invocate de către petiționari (de regulă, într-o petiție se face referire la mai multe probleme și/sau solicitări), menționăm cele mai frecvente subiecte abordate sunt: relațiile dintre angajații sistemului administrației penitenciare și deținuți/alte persoane (2371), executarea pedepsei închisorii (2778), asigurarea dreptului la viață și la integritate fizică și psihică (1416).

Din numărul total de petiții înregistrate, aproximativ 72% sunt expediate de persoanele aflate în detenție:

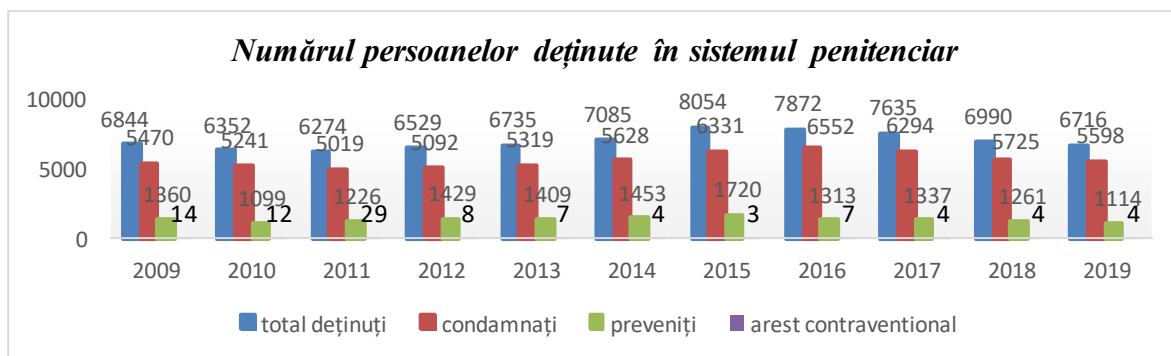

Cele mai multe petiții adresate de deținuți, au fost recepționate din Penitenciarul nr.13-Chișinău, Penitenciarul nr.17-Rezina, Penitenciarul nr.6-Soroca, iar cele mai puține din Penitenciarul nr.2-Lipcani, Penitenciarul nr.8-Bender și Penitenciarul nr.10-Goian (a se vedea tabelul).

În perioada de raport de către conducerea ANP au fost audiate 48 persoane. În cadrul audiențelor, petiționarii au primit atât răspunsuri verbale, cât și în scris. Este de remarcat și volumul de activitate efectuat de angajații serviciului secretariat per sistem și în acest sens prezentăm indicatorii de activitate a subdiviziunilor subordonate Administrației Naționale a Penitenciarelor.

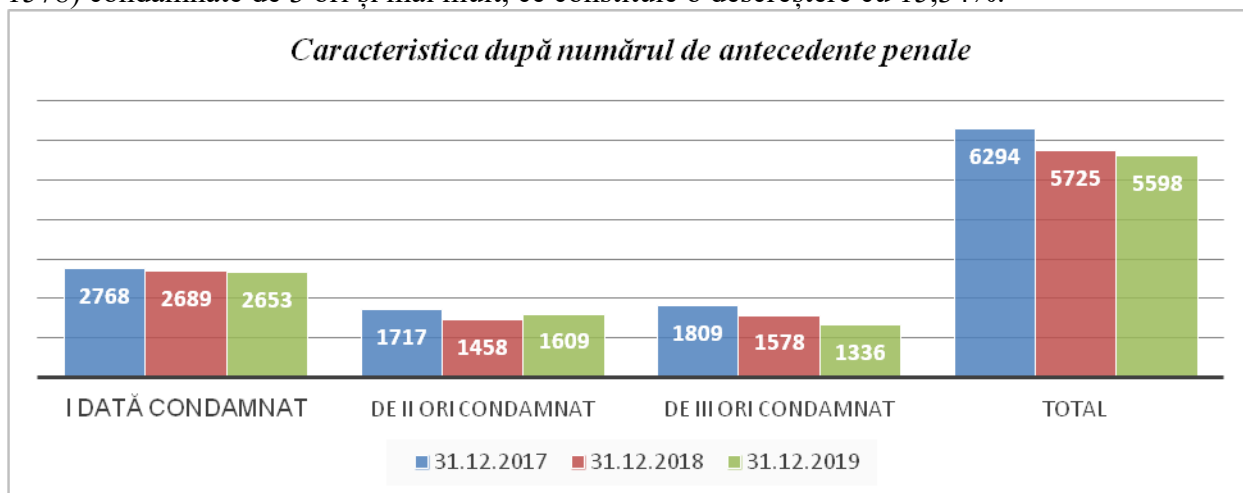
Activități realizate (cu excepția celor atribuite la secret de stat)-anul 2019	P1	P2	P3	P4	P5	P6	P7	P8	P9	P10	P11	P12	P13	P15	P16	P17	P18	DDS	CI	Total
Documente întocmite și expediate (ieșire)	3226	4366	3280	6020	4960	4881	2979	1370	4352	1027	11750	2174	14630	3426	4062	5271	5633	417	195	84019

Pe parcursul perioadei de referință în sistemul penitenciar au sosit 3130 de persoane (în 2018 - 3234), ce constituie o descreștere cu 3,22%, și s-au eliberat – 3346 persoane (în 2018-3773), ce constituie o descreștere cu 11,32%, dintre care 1905 condamnați și 1324 preveniți.

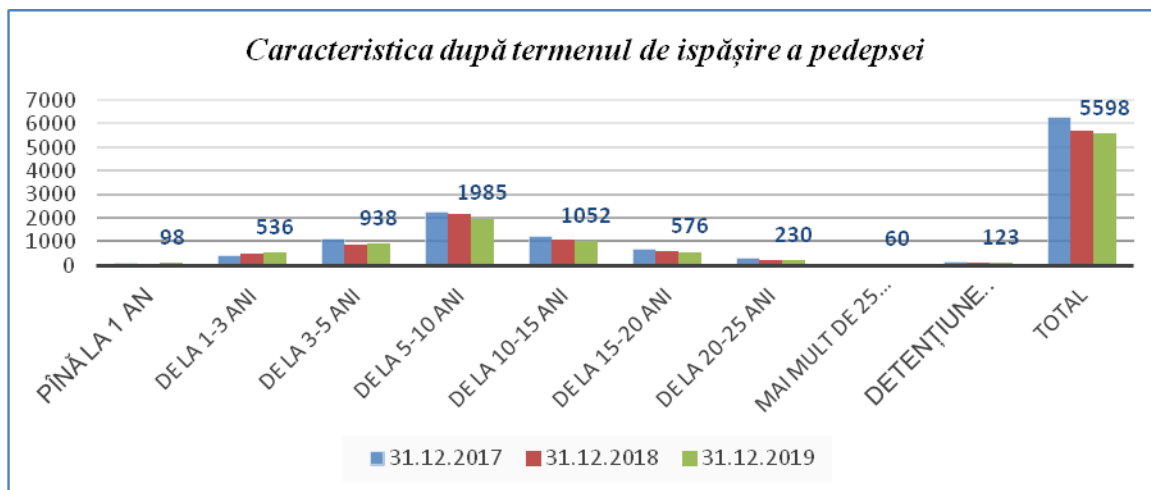
În numărul total menționat sunt incluse: executarea integrală a termenului de pedeapsă – 899 persoane (în 2018-1127), ce constituie o descreștere cu 20,23%, cu înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă – 369 persoane (în 2018-309) ce constituie o creștere cu 19,42%, liberați condiționat de pedeapsă înainte de termen – 427 persoane (în 2018-609), ce constituie o descreștere cu 29,89%, eliberați pe amnistie – 14 persoane (în 2018-45), ce constituie o descreștere cu 68,89%, grațiați - 3 persoane (în 2018-2), ce constituie o creștere cu 50%, pe motiv de boală – 5 persoane (în 2018-7) ce constituie o descreștere cu 28,57%, alte motive – 51 persoane (în 2018-37), ce constituie o creștere cu 37,84%, pe mecanismul compensator – 137 persoane, preveniți liberați – 1324 persoane (în 2018-1465), ce constituie o descreștere cu 9,62%, după executarea arestului contravențional – 117 persoane (în 2018 - 172), ce constituie o descreștere cu 31,98%, decedați – 36 persoane (în 2018 – 28), ce constituie o creștere cu 28,57%.

Cît privește caracteristica deținuților după numărul de recidivă, s-a constatat că, din numărul total de 5598 (în 2018-5725), ce constituie o descreștere cu 2,22%, persoane condamnate 2653 (în 2018-2689) au fost condamnate pentru prima dată, ce constituie o descreștere cu 1,34%, 1609 (în 2018-1458) condamnate pentru a doua oară, ce constituie o creștere cu 10,36%, și 1336 (în 2018-1578) condamnate de 3 ori și mai mult, ce constituie o descreștere cu 15,34%.

Clasificînd numărul total al persoanelor condamnate, după termenul de ispășire a pedepsei, observăm că cel mai mare număr de 1985 de persoane aflate în detenție, își ispășesc pedepsele cu închisoarea pentru un termen de la 5 la 10 ani, ce constituie 35,46% din numărul total de condamnați.

Pe locul doi în clasament se află un număr de 1052 de persoane, care își ispășesc pedeapsa pe un termen de la 10 la 15 ani, ce constituie 18,79 % și pe poziția a 3-a se află un număr de 938 persoane, ce își ispășesc pedeapsa pe un termen de la 3 la 5 ani, ce constituie 16,76 %.

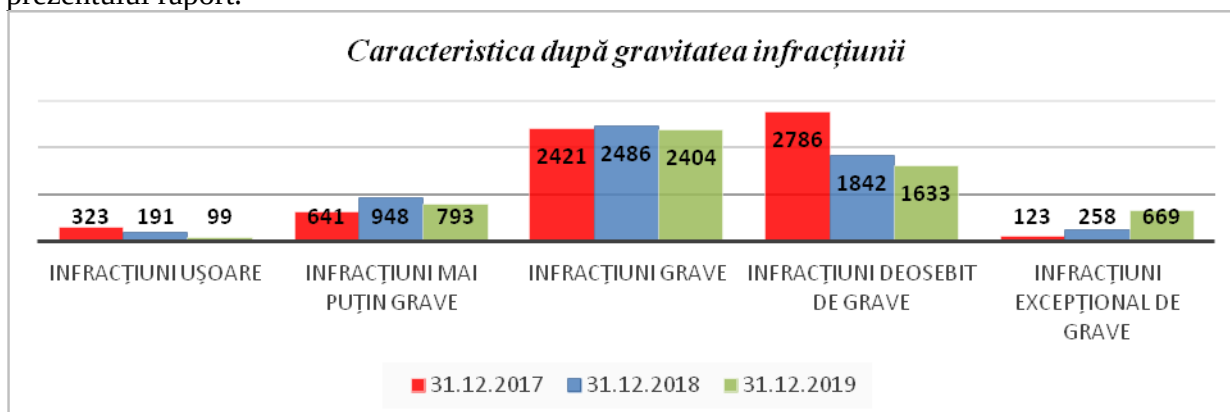
Având în vedere criteriul vârstei, s-a constatat că cel mai multe persoane deținute au vârste cuprinse între 30-40 de ani - 1802 persoane, ce constituie 32,19 % din numărul total de condamnați, fiind urmate de persoanele cu vârste cuprinse între 21-30 de ani - 1703 persoane, ce constituie 30,42 % din numărul total de condamnați, pe poziția a 3-a se află un număr de 1090 persoane, ce își ispășesc pedeapsa cu vârste cuprinse între 40-50 ani, ce constituie 19,47 % și pe poziția a 4-a se află un număr de 549 persoane, ce își ispășesc pedeapsa cu vârste cuprinse între 50-60 ani, ce constituie 9,81 %.

Divizînd persoanele aflate în detenție după gravitatea infracțiunilor, în fruntea clasamentului, cu un număr de 2404 (în 2018-2486) persoane, ce constituie 42,94 % din numărul total de condamnați, se află persoanele condamnate pentru infracțiunile grave. Pe cînd în perioada analogică a anului 2018 în fruntea clasamentului erau infracțiunile deosebit de grave.

Pe locul secund cu un număr de 1633 (în 2018-1842) persoane ispășesc pedeapsa cu închisoare pentru infracțiuni deosebit de grave, ce constituie 29,17 % din numărul total de condamnați, care față de perioada analogică a anului 2018, au prezentat o descreștere a indicatorului statistic cu 209 persoane.

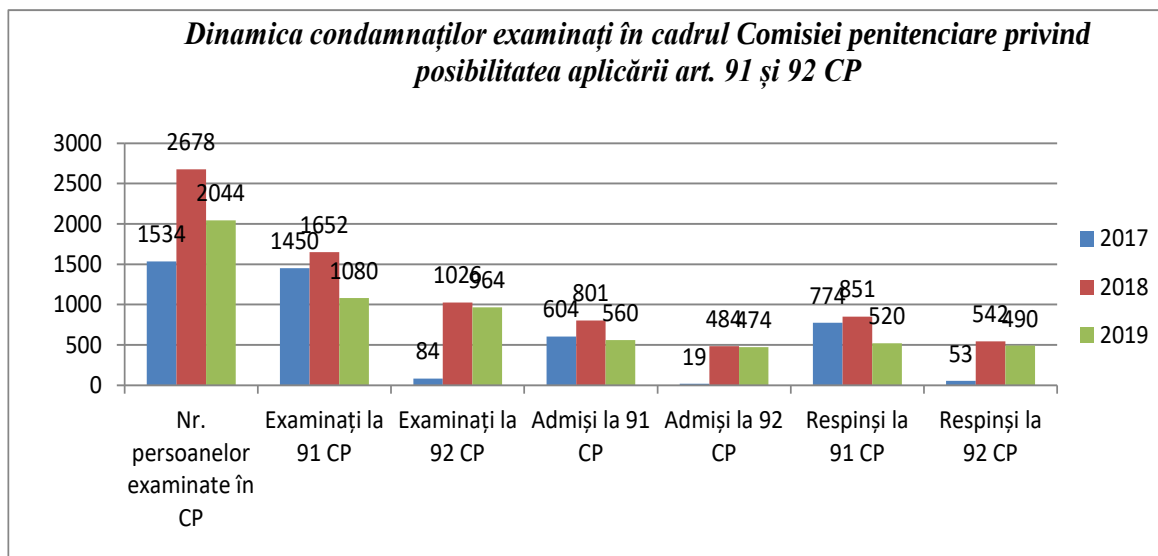
Pentru infracțiunile mai puțin grave și ușoare, indicatorii statistici au înregistrat o descreștere cu 155 persoane condamnate pentru infracțiuni mai puțin grave (793 condamnări - 2019 și 948 condamnări - 2018) și o descreștere cu 92 persoane condamnate pentru infracțiuni ușoare (99 condamnări - 2019 și 191 condamnări - 2018), în comparație cu perioada similară a anului precedent.

Cît ține de infracțiunile excepțional de grave, cifra s-a majorat cu 411 (669 condamnări - 2019, 258 condamnări - 2018, 123 condamnări - 2017) - trend reflectat și în figura de mai jos a prezentului raport.

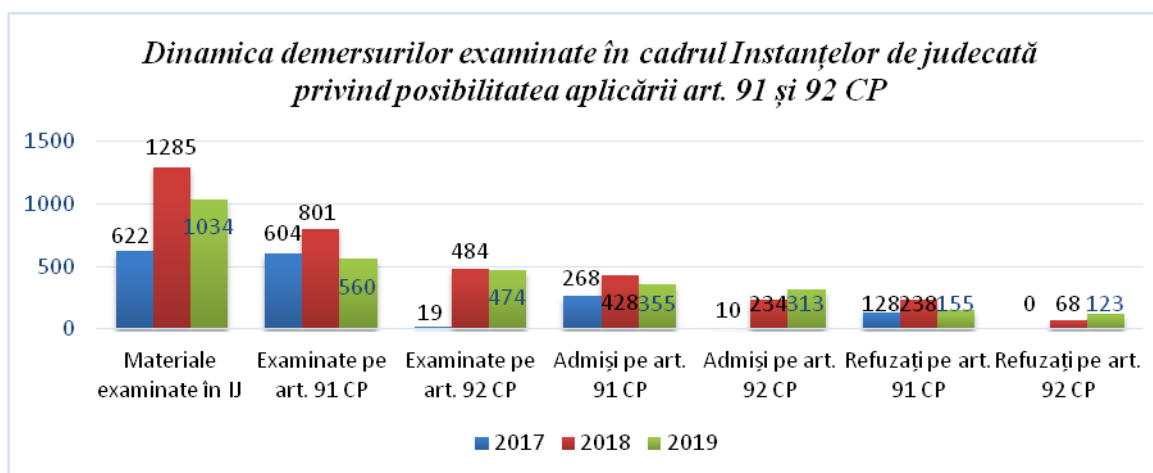

La 31.12.2019, în instituțiile penitenciare se dețineau 88 cetățeni străini, fiind eliberați pe parcursul anului curent 44 cetățeni străini.

Cu referire la dinamica persoanelor prezentate în cadrul Comisiilor penitenciare și în cadrul instanțelor de judecată privind posibilitatea aplicării art.91 și 92 CP al RM, situația se prezintă după cum urmează:

Diminuarea numărului de persoane examinate în cadrul Comisiilor penitenciare se datorează faptului că, la data de 20 decembrie 2017, au intrat în vigoare modificările operate în art. 91, 92 CP, fapt care a dus la revizuirea tuturor condamnaților care întrunesc condițiile aplicării articolelor sus menționate. Prin urmare, datorită modificărilor operate mulți condamnați au căzut sub incidența acestor prevederi și au fost examinați în cadrul Comisiilor penitenciare.

Prin adoptarea Legii nr. 163 din 20.07.2017 (*umanizarea politicii penale*), legiuitorul, pe lângă dezideratul principal de reducere a populației penitenciare din Republica Moldova, de asemenea, a instituit un remediu național de constatare în substanță a încălcării prevederilor art. 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (în continuare - *CEDO*), cu acordarea de despăgubiri adecvate și suficiente.

Astfel, a fost completat Codul de procedură penală cu art. 473² – 473⁴, a fost instituit un astfel de mecanism, care este funcțional începând cu 1 ianuarie 2019.

În acest context, în perioada de raport în baza acestui mecanism în instanțele de judecată au fost eliberați 137 deținuți și la 1410 deținuți li s-a redus din termenul neexecutat de pedeapsă.

7. Paza și escortarea

Printre atribuțiile de bază ale Administrației Naționale a Penitenciarelor se enumeră paza instituțiilor penitenciare și escortare a persoanelor deținute, care este însă, periclitată de unele situații negative, cum ar fi: situația infrastructurii perimetrare a instituțiilor penitenciare, situația deplorabilă a îngrădirilor de pază cu un grad sporit de uzură, dotarea tehnică insuficientă a perimetrelor de pază.

Astfel, în cadrul sistemului administrației penitenciare la capitolul siguranța instituțiilor penitenciare aprecierea este relativ satisfăcătoare, situație care în anumite circumstanțe poate genera riscuri semnificative pentru unele instituții penitenciare – în parte și pentru sistem – per ansamblu.

În aceste circumstanțe, este necesară substituirea unor mijloace tehnice de semnalizare și a sistemului de iluminare, suplinirea cu personal care asigură realizarea misiunilor de pază și escortare etc. Unul dintre factori care afectează siguranța penitenciarelor îl constituie situația curentă a infrastructurii perimetrare și în special a îngrădirilor de pază care dispun de un grad de uzură semnificativă, iar în unele instituții penitenciare cu risc perpetuu de surpare (penitenciarele nr.2-Lipcani, nr.3-Leova, nr.9-Pruncul, nr.10-Goian și nr.18-Brănești).

Siguranța penitenciarelor enunțate supra, suplimentar situației defectuoase a împrejurimilor de pază, este afectată și de dispozitivul de pază existent, dispozitiv care nu asigură o pază eficientă a instituțiilor penitenciare în cauză.

Astfel, spre exemplu, amplasarea posturilor pe perimetrul Penitenciarului nr.2-Lipcani și nr.9-Pruncul nu asigură o legătură de vedere permanentă între aceste posturi, sistemul tehnic antiefracție este unul defectuos, iar în cazul Penitenciarului nr.10-Goian – paza instituției este realizată doar printr-un sistem tehnic antiefracție defectuos și sistem de supraveghere electronică (camere video staționare).

Situația defectuoasă a infrastructurii perimetrare tentează persoanele deținute în săvârșirea unor acțiuni care afectează siguranța penitenciarelor, cel mai des, aceste acțiuni fiind materializate prin pătrunderea frauduloasă în sectoarele interzise în vederea ridicării obiectelor/substanțelor interzise aruncate peste îngrădirile de pază sau evadare ori tentativă de evadare.

Cea mai dificilă situație privind neacoperirea funcțiilor existente, se atestă în penitenciarele nr.9 – Pruncul (19 funcții), nr.15-Cricova (15 funcții), nr.17-Rezina (10 funcții).

În pofida dificultăților existente, de către structurile specializate din cadrul instituțiilor penitenciare, au fost realizate misiuni de escortare, după cum urmează:

Specificația	Anul 2019		Anul 2018		Dinamica	
	nr. m/s	nr. p/d	nr. m/s	nr. p/d	nr. m/s	nr. p/d
Instanțe de judecată						
Primă instanță (Judecătoria)	2242	8988	1922	6891	+30	+2095
Curtea de Apel	976	7492	873	5637	+103	+1855
Curtea Supremă de Justiție	5	5	2	2	+3	+3
Instituții medicale						
Consultare/investigare medicală	1932	3502	1885	2712	+47	+790
Internare	1043	1802	211	520	+832	+1282
Transfer în cadrul sistemului administrației penitenciare						
Planificat	921	7852	730	6869	+191	+983
Neplanificat	166	566	20	41	+146	+525
Puncte de lucru						
Permanente/sezoniere	677	17355	585	18278	+92	-921
Temporare (<i>deservirea penitenciarului</i>)	12643	29694	12514	30346	+129	-652
Altele (se specifică)						
Perfectarea actelor	128	373	50	762	+78	-389
Funeralii	84	88	36	38	+48	+52
Măsuri educative/sportive	63	362	90	984	-27	-620
TOTAL	20880	78079	18918	73080	+1962	+4999

Referitor la transportarea persoanelor deținute, actualmente instituțiile penitenciare au gestiune 40 de mijloace de transport auto pentru realizarea misiunilor de escortare. Necesită a fi specificat faptul, că o parte din mijloacele de transport, prezintă un grad sporit de uzură care determină

defecțiuni periodice în condițiile folosirii sistematice ale acestora, dispun de un nivel însemnat de consum de combustibil sau nu sunt amenajate corespunzător (nu sunt compartimentate), ceea ce determină transportarea persoanelor deținute într-un spațiu comun cu personalul escortei (înarmate). Astfel, în vederea remedierii, treptate a situației privind parcul auto existent, este necesară achiziționarea pentru moment a 10 mijloace de transport auto cu capacitate medie (12/15 locuri), 3 mijloace de transport de tip ambulanță, 2 mijloace de transport de capacitate mare (21/27 locuri) de tip autobuz și 3 mijloace de transport cu capacitate mare (21 locuri) de tip camion.

Pe parcursul perioadei de referință, au fost înregistrate 431 cazuri de aruncări, dintre care:

Aruncări observate	Anul 2019	Anul 2018
Ridicate de personal	131	192
Ridicate de persoane deținute	296	300
TOTAL	431	492

Cel mai des, aruncări peste îngrădirile de pază, au fost înregistrate în penitenciarele nr.9-Pruncul (178 cazuri), nr.15-Cricova (146 cazuri), nr.18-Brănești (49 cazuri) și nr.6-Soroca (20 cazuri), comparativ cu Penitenciarele nr.3-Leova, nr.7-Rusca, nr.10-Goian și nr.17-Rezina care nu au înregistrat nici un caz de aruncare peste îngrădirile de pază.

Referitor la activitatea chinologică, la momentul actual în cadrul sistemului administrației penitenciare sunt 136 câini de serviciu, dintre care 4 câini specializați în depistarea urmelor/rețineri (penitenciarele nr.3-Leova /nr.17-Rezina câte un 1 câine și nr.-Soroca - 2 câini) și 2 câini de serviciu specializat în depistarea substanțelor interzise (Penitenciarul nr.3-Leova și Penitenciarul nr.15-Cricova).

Cu referire la transferul condamnaților din/în alte state, menționăm că pe parcursul perioadei de referință au fost transferați 80 condamnați, indicatorul fiind echivalent cu cel din anul 2018.

8. Reintegrarea socială

Pe parcursul anului 2019, de ore de instruire generală/liceală au beneficiat 94 deținuți minori (2018 - 108) indicator în descreștere cu 12,96 %:

Instituția penitenciară	P-5	P-7	P-10	P-11	P-13	P-17	Total deținuți
Instituția de învățământ	Liceul Teoretic „Mihai Eminescu” or. Cahul	Liceul Teoretic Lăpușna	Liceul „Nicolae Bălcescu” com. Ciorescu	Școala Medie nr. 9, or. Bălți	Gimnaziul nr. 41, or. Chișinău	Gimnaziul Saharna, or. Rezina	
Beneficiari de instruire generală	0	0	26	7	54	7	94

De instruire vocațional-tehnică, pe parcursul perioadei de referință au beneficiat 976 deținuți, comparativ cu 911 persoane în perioada analogică a anului 2018, indicator în creștere cu 6,65%. Menționăm că, în 10 instituții penitenciare continuă implementarea noii forme de învățământ profesional – învățământul dual, care presupune mai puține ore teoretice (30%) și mai multe ore practice (70%).

Conform Programului de alfabetizare, au beneficiat de cursuri de instruire 42 deținuți (2018-48) indicator în descreștere cu 12,5%, care datorită acestui fapt și-au dezvoltat abilități de a scrie și citi.

La activități de creație artistică (arta plastică) au fost implicați 711 deținuți (2018-461) indicator în creștere cu 35,16%, iar la măsurile cultural-artistice (evantai cultural, teatru, muzică) au participat 1510 deținuți (2018-1688) indicator în descreștere cu 10,54%. Diminuarea numărului de participanți la programe se explică prin faptul că persoanele condamnate s-au orientat spre realizarea acțiunilor planificate în Planul individual de resocializare, pentru a putea beneficia de opțiunea liberării condiționate înainte de termen. În vederea dezvoltării abilităților sociale, au fost incluși la activitățile respective 4174 deținuți (2018-3025) indicator în creștere cu 27,52%. Pe parcursul perioadei raportate, bibliotecile din cadrul penitenciarelor au fost frecventate de 4387

deținuți unici (2018-4050) indicator în creștere cu 7,68%. Este de menționat faptul că 4617 *deținuți* (2018-4911) sunt implicați, periodic sau permanent, în activitățile de *educație spirituală* implementate de comun cu societatea civilă, ce reprezintă o descreștere cu 5,98%.

În toate instituțiile penitenciare se implementează programul *Adaptarea la condițiile de detenție*, unde sunt aduse la cunoștință contra semnătură drepturile și obligațiile, sunt prezentate informații despre responsabilitatea materială, în total fiind implicați 5227 *deținuți*.

La munci remunerate în perioada de referință au fost incluși 1730 *deținuți* (2018-2149) ce reprezintă o descreștere cu 19,49%, iar *la munci neremunerate* au participat 1990 *deținuți* (2018-2281) ce reprezintă o descreștere cu 12,75%.

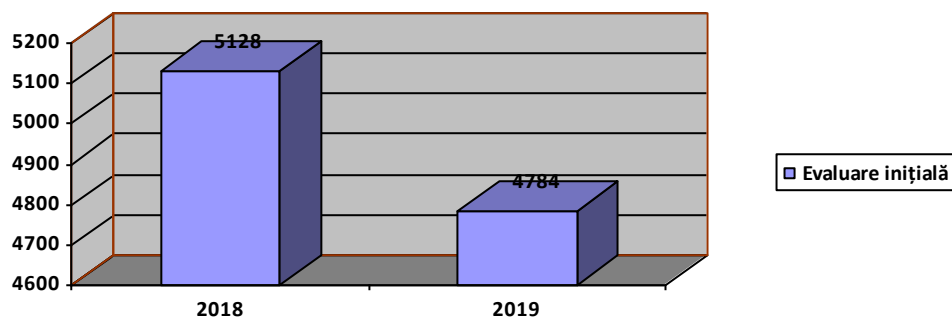
Totodată, menționăm că au fost organizate 210 *competiții sportive* ca și în anul precedent. La activități sportive propriu-zis au participat 2322 *deținuți unici* (2018-2812) indicator în descreștere cu 17,42%. La capitolul respectiv menționăm că, au fost efectuate unele lucrări ce țin de îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a activităților sportive.

Pe parcursul perioadei de referință, au fost aplicate 4840 *sancțiuni disciplinare* (2018-6611), indicator în descreștere cu 26,78%.

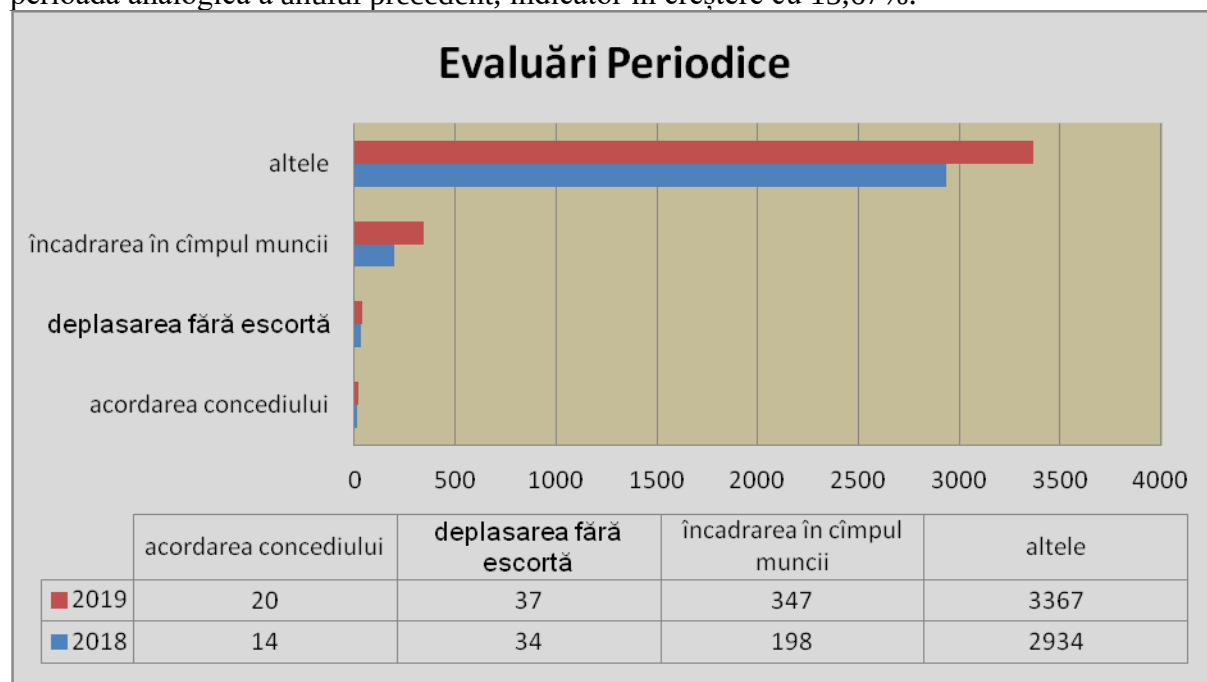
Numărul de condamnați care au comis *abateri* este de 3063 comparativ cu 3886 înregistrați în perioada analogică a anului precedent, în descreștere cu aproximativ 21,17%.

La capitolul *stimulări acordate condamnaților*, se remarcă o creștere cu aproximativ 6,84%, fiind înregistrare 3155, comparativ cu 2939 în perioada analogică a anului trecut.

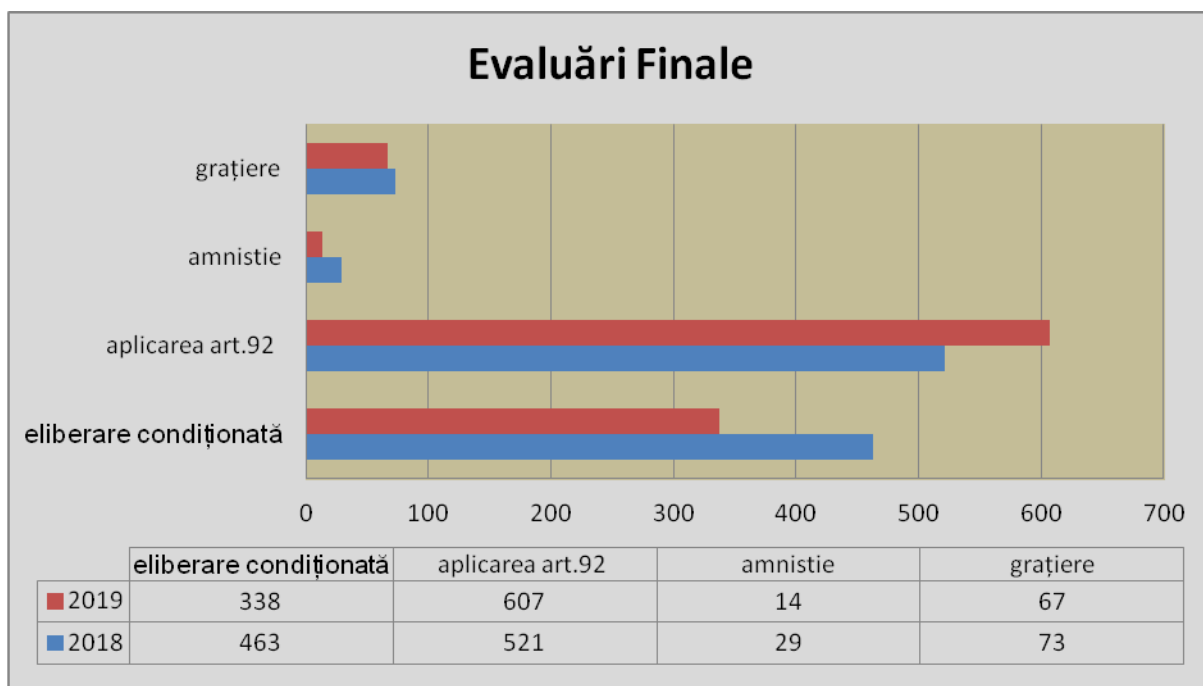
Pe parcursul anului 2019, au fost *evaluați inițial* 4784 *deținuți*, comparativ cu 5128 *deținuți* în perioada analogică a anului 2018, indicator în descreștere cu 6,7%.

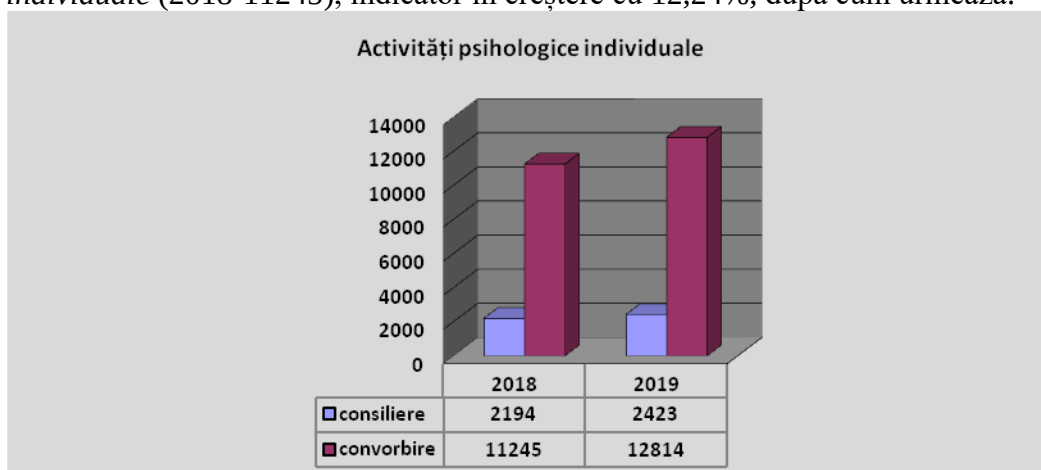
Cu referire la evaluarea psihologică continuă, de către psihologii din cadrul instituțiilor penitenciare au fost desfășurate 3771 *evaluări periodice* comparativ cu 3180 *evaluări* desfășurate în perioada analogică a anului precedent, indicator în creștere cu 15,67%.

Totodată, au fost efectuate 1038 *evaluări finale*, comparativ cu 1104 *evaluări* în perioada similară a anului 2018, indicator în descreștere cu 5,97%.

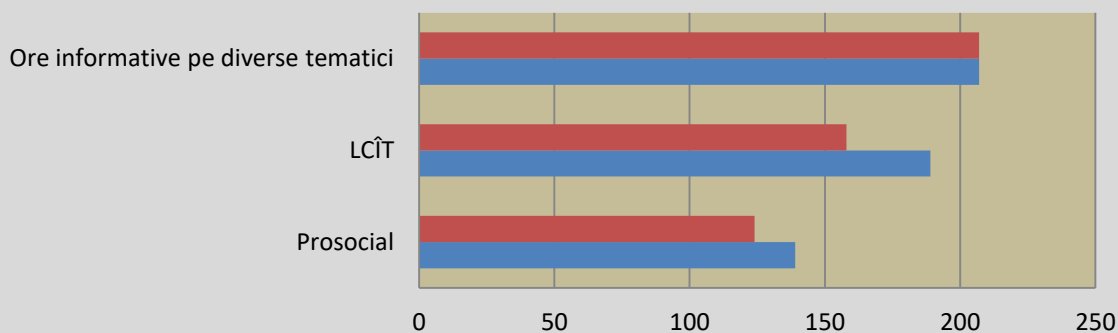

Cu referire la activitățile psihologice individuale, menționăm că au fost desfășurate 2423 *consilieri individuale* cu deținuții (2018-2194), indicator în creștere cu 9,45% și 12814 *convorbiri individuale* (2018-11245), indicator în creștere cu 12,24%, după cum urmează:

În perioada menționată, constituie - 488 de activități de grup neplanificate, în cadrul căreia intră orele individuale din Programul PROSOCIAL, LCÎT și lecții informative pe diverse tematici (la diverse tematici au participat 2332 deținuți), comparativ cu perioada similară a anului 2018, 535 de activități de grup neplanificate (la diverse tematici participând 2135 deținuți).

Activități neplanificate

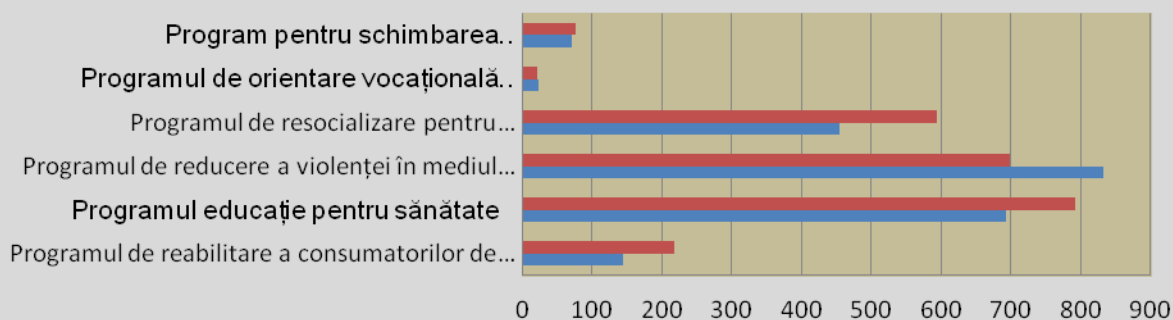

	Prosocial	LCÎT	Ore informative pe diverse tematici
2019	124	158	207
2018	139	189	207

Analiza comparativă cu perioada similară pe anul precedent, denotă o creștere nesemnificativă a numărului total de participanți la programe, și anume în anul 2019 sunt înregistrați 2401 deținuți, iar pe perioada anului 2018 au fost incluși 2217.

Făcînd o divizare pe numărul total al ședințelor de programe, obținem în perioada anului 2019 – 1703 ședințe, iar pe perioada similară a anului 2018 – 1561 ședințe.

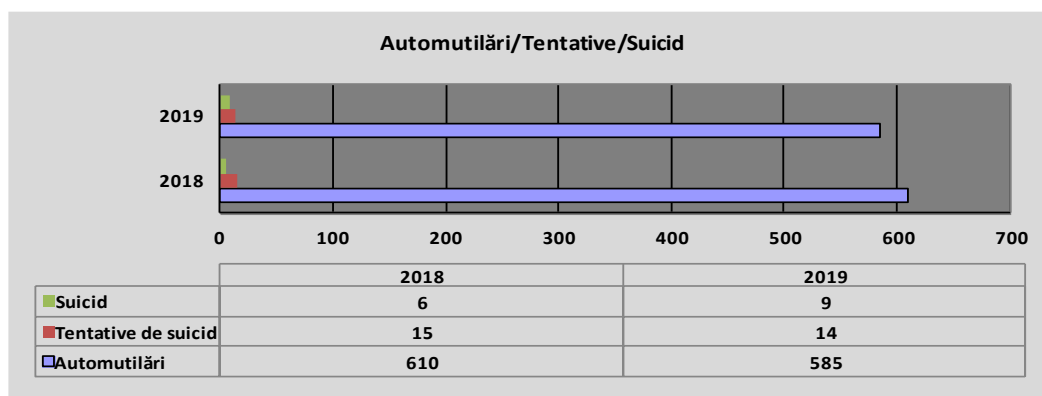
Participanți în cadrul Programelor psihosociale

	Programul de reabilitare a consumatorilor de droguri	Programul educație pentru sănătate	Programul de reducere a violenței în mediul penitenciar	Programul de resocializare pentru condamnații cu infracțiuni de furt sau jaf	Programul de orientare vocațională pentru deținuți minori	Program pentru schimbarea comportamentului de agresiune sexuală
2019	217	792	699	594	22	77
2018	145	692	832	455	23	70

De asemenea, menționăm că în cadrul Penitenciarului nr.9-Pruncul, începînd cu 30.07.2018 funcționează *Comunitatea Terapeutică*, în cadrul căreia se dețin actualmente 17 rezidenți. Cu referire la cazurile de suicid/tentativele de suicid în instituțiile penitenciare, menționăm că trimestrial se întocmește lista persoanelor cu grad sporit de risc, inclusiv a celor predispuse spre acțiuni de automutilare și suicid/tentativă de suicid. Prin urmare, persoanele identificate sunt incluse în diverse activități profilactice, individuale și de grup. În perioada de referință s-au înregistrat 585 de automutilări, comparativ cu 610 de cazuri în anul 2018, observîndu-se o descreștere cu 25 de cazuri. Este de remarcat faptul că o diferență destul de semnificativă se observă la numărul de automutilări săvîrșite de minori, și anume o descreștere cu 85,7 %, comparativ cu anul precedent. Referitor la tentativele de suicid se observă un număr relativ egal, între anul 2018 – în care s-au înregistrat 15 tentative de suicid și 2019 – în care s-au înregistrat 14 tentative de suicid, iar diferența

care ar exista este datorită faptului că dacă în anul precedent majoritatea tentativelor erau săvârșite în izolatoarele de urmărire penală, în anul curent sunt în penitenciare.

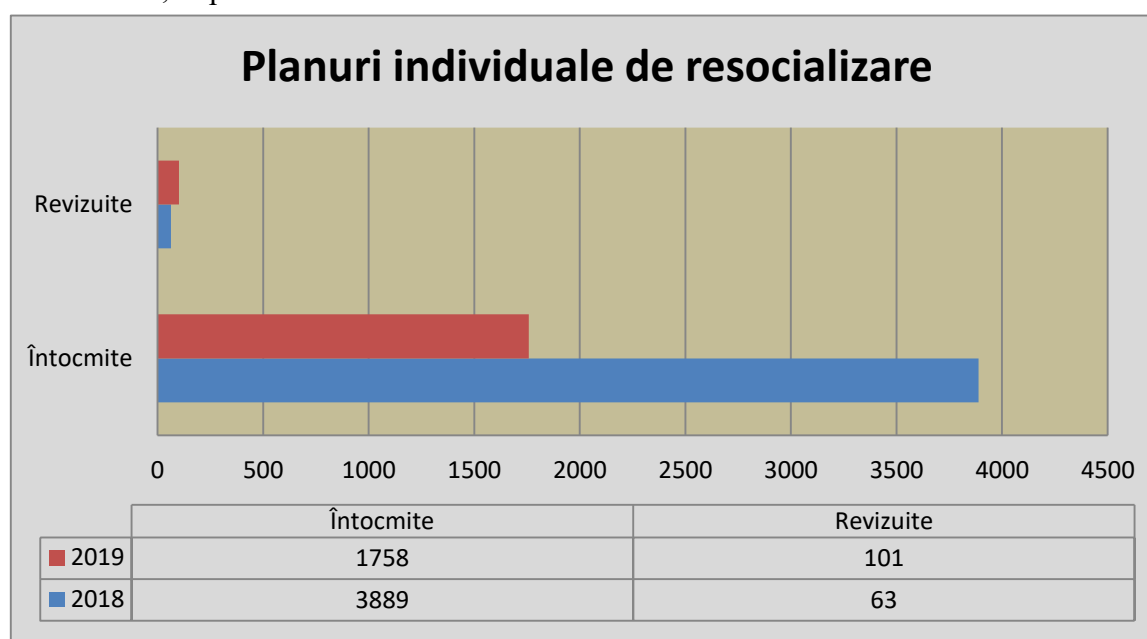

În conformitate cu Instrucțiunea cu privire la grupa de risc (Ordin DIP nr. 466 din 29.12.2015) deținuților ce fac parte din „grupa de risc” li se asigură asistența psihologică în funcție de problemele și necesitățile acestora.

Astfel, pe parcursul perioadei de raport psihologii au luat la evidență 1414 de deținuți, comparativ cu 907 în perioada analogică a anului 2018, indicator în creștere cu 35,85%:

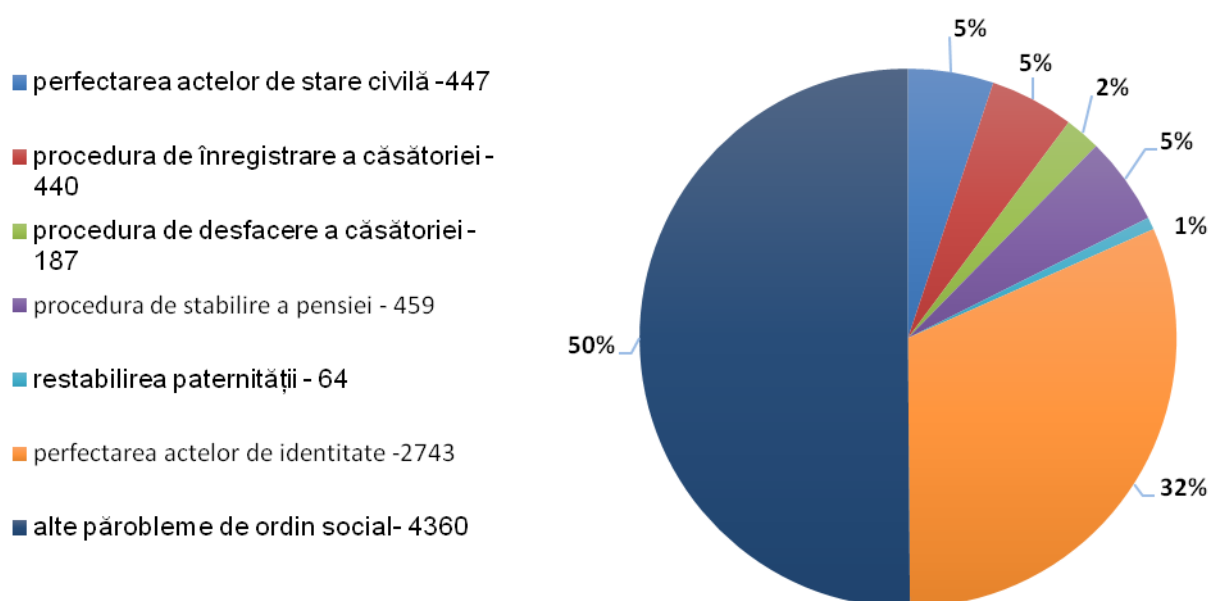
Perioada	Categoria I	Categoria II		Categoria III	
<u>Luați la evidență</u>	periculoși	predispuși spre suicid	predispuși automutilări	dependenți de droguri	dependenți de alcool
2019	615	420	419	342	219
2018	302	217	302	288	121

În conformitate cu prevederile Metodologiei privind Planul individual de resocializare pentru condamnatul matur/minor, aprobată prin ordinul DIP nr.34 din 31.01.2018, ce presupune ansamblu de activități și/sau programe, stabilite de către o echipă multidisciplinară, în funcție de nevoile și riscurile identificate în procesul de evaluare și care sunt obligatorii pentru fiecare condamnat adult/minor, pe parcursul perioadei de referință au fost întocmite planuri individuale de resocializare, după cum urmează:

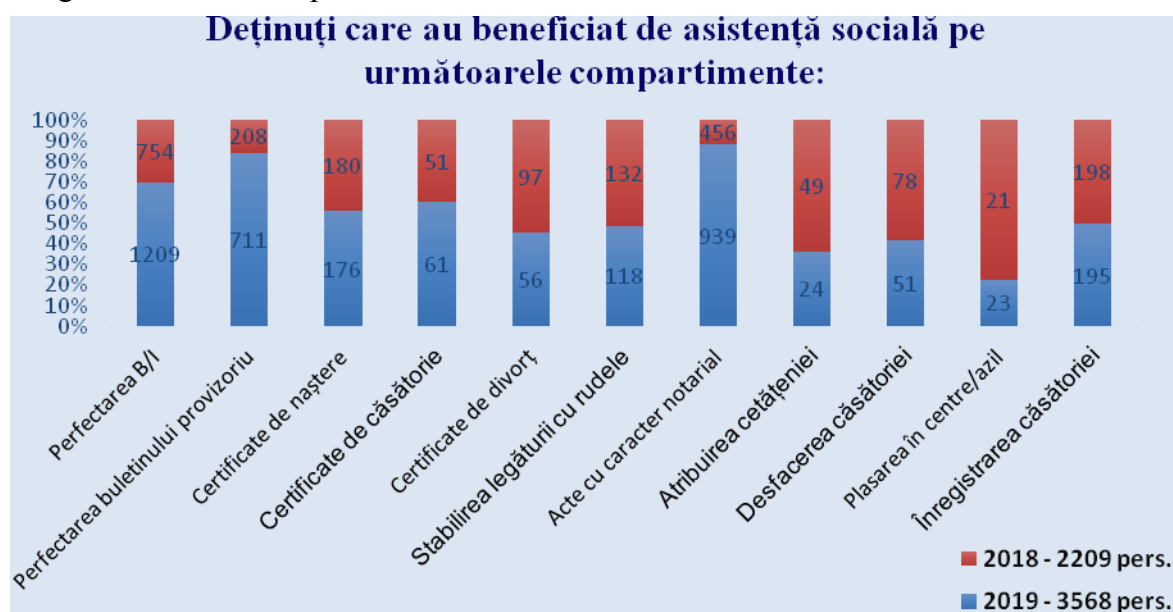

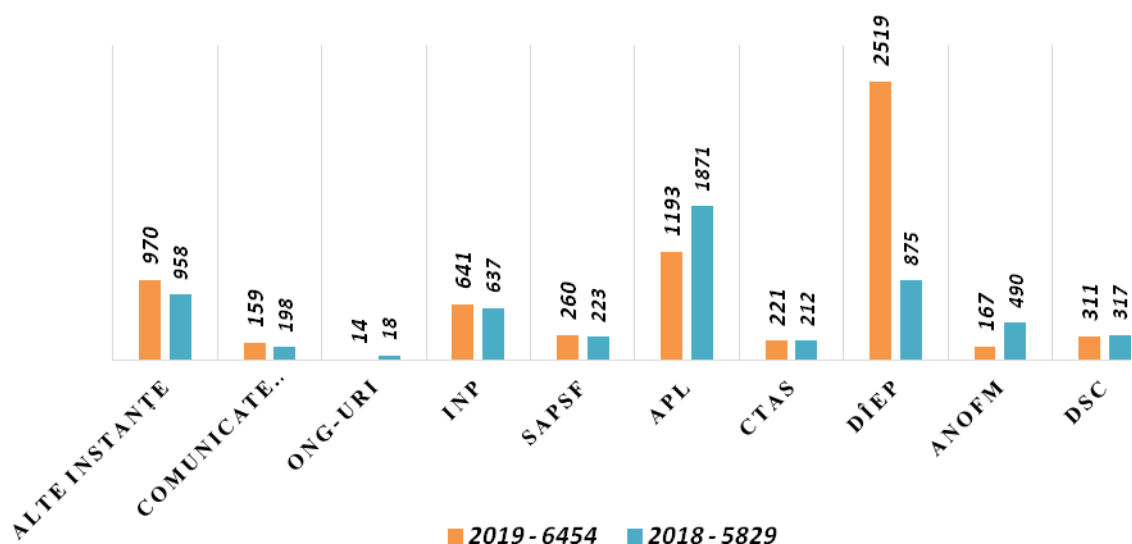
Cu referire la activitatea asistenților sociali, menționăm că pe parcursul perioadei de referință, au fost evaluați social 4784 deținuți (2018 - 5128) și au fost primiți la audiență pe probleme sociale 8700 deținuți (2018 - 6414), fiind menținut practic același indicator.

Audiența deținuților pe diverse probleme

Totodată, în vederea soluționării nevoilor sociale ale deținuților, de către asistenții sociali au fost întocmite și înaintate demersuri/ comunicate sau interpelări în diverse instanțe guvernamentale și non-guvernamentale, după cum urmează:

La Programul de pregătire pentru liberare a deținuților „PROSOCIAL” au participat 425 deținuți (2018-641), indicator în descreștere cu 33,69%, iar la Programul de pregătire pentru liberarea condiționată înainte de termen, au participat 833 deținuți (2018-1192), indicator în descreștere cu 30,11%.

În Programul de pregătire pentru liberare, au fost implicați 199 deținuți (2018-205), indicator în descreștere cu 2,92%.

Prin Ordinul ANP nr. 225 din 29.10.2018 ”Cu privire la pilotarea Programului psiho-social destinat persoanelor în etate și cu dizabilități fizice în instituțiile penitenciare”, se desfășoară pilotarea programului sus numit, cu un număr total de 19 participanți (*Penitenciarele nr.9-Pruncul, nr.12-Bender, nr.13-Chișinău*), celelalte instituții urmează să desfășoare pilotarea programului începând cu anul 2019.

Menționăm că numărul de participanți s-a micșorat din cauza că s-a pus accent pe activități individuale (consultații, convorbiri etc.)

De asemenea, comunicăm că în instituțiile penitenciare la moment se dețin 243 persoane cu dizabilități.

Astfel, pentru anul 2019, în sistemul penitenciar 239 deținuți beneficiază de pensii, dintre care 100 deținuți primesc pensie pentru dizabilitate, iar 150 pentru limită de vârstă.

9. Siguranța și regimul penitenciar

Activitatea serviciului siguranță și regim penitenciar se focusează pe asigurarea ordinii și disciplinei în rândul persoanelor condamnate. Pe parcursul anului 2019, serviciile de resort au realizat un șir de intervenții printre care: percheziții, activități de investigație și acțiuni de prevenire.

Astfel, în anul 2019, au fost efectuate 10350 *percheziții* (2018-12654), mai puțin cu 18,2% din care: *planificate*-5659 (2018- 6461), mai puțin cu 12,41% și *inopinate* - 4691 (2018-6193), mai puțin cu 24,25%.

Ulterior, la punctele de trecere și control, cât și la edificiile de pază a instituțiilor penitenciare, au fost petrecute 1214 măsuri de regim, în rezultatul cărora au fost reținute – 89 (80/9) persoane civile (toate persoanele reținute la punctul control și trecere și edificiile de pază a subdiviziunilor ANP).

În rezultatul măsurilor de regim desfășurate, au fost depistate și ridicate de la condamnați, din ascunzișuri și persoane civile, următoarele obiecte interzise:

№	Obiecte interzise	2018	2019
1.	Obiecte tăioase – spongioase (buc.)	852 / 801	491 / 542
2.	Băuturi alcoolice / bragă (litri)	1376,05 / 13829,9	1365,72 / 15830,7

3.	Bani (lei / valută)	8298,1 / 6563 euro, 2 \$, 4 RO, 1830 rub RF, 108 gr UA	13031,25 / 1008,7 euro, 2 \$, 2 leu ro, 53.800 rub bel, 10 kop trans, 10 kop trans
4.	Substanțe narcotice (gr.)	1274,25 gr. marijuana, 259,981 gr. hasis, 0,058 gr. rasina canabis, 3.809 gr. opiu, 1,124 gr. pvp, 42,4537 gr. buprenofrin, 0,0157 gr. metaamfitamin, 2.501 gr. metabenzodiazepim, 61,416 ml metadon, 29,102 gr. pseudoefidrin, 0,373 gr. subitex	marihuana 1444,372 gr, mac 179,755 gr, hașiș 71,287 gr, PVP 0,73 gr, heroină 0,231 gr, ebuprofin 0,08 gr, cinepă 32 gr, MBDBM2201 0,137 gr Pseudoefriă 1 gr, fluoradbica 0,363 gr, metadon uscat 192,136 gr., bubrenofrin 0,108 gr, opium acepilat 1,697 gr, dimidrol medical 1,697, subitex 0,012 gr.
5.	Telefoane mobile (buc.)	3286	2167

În perioada de referință au fost înregistrate următoarele *situații negative în instituțiile penitenciare*:

- *leziuni corporale*: 1203 de cazuri depistate în mediul deținuților (2018-1038) ce constituie o creștere cu 13,71%, 306 de cazuri sosiți din izolatoarele inspectoratelor de poliție (2018-248) indicator în creștere cu 18,95%, 897 de cazuri depistate la condamnați pe teritoriul penitenciarului (2018-790), cele mai frecvente cazuri fiind înregistrate în penitenciarele: nr. 13 Chișinău - 319 leziuni, dintre care 168 din IP; nr. 11 Bălți - 148 leziuni, dintre care 90 din IP; nr. 17 Rezina - 143 leziuni; dintre care 26 din IP; nr. 4 Cricova - 86 leziuni; nr. 18 Brănești - 72 leziuni; nr. 16 Pruncul - 68 leziuni; nr.1 Taraclia - 58 leziuni; nr. 5 Cahul - 58 leziuni, dintre care 22 din IP; nr.15 Cricova - 49 leziuni; nr. 12 Bender - 47 leziuni; nr. 9 Pruncul - 42 leziuni; nr. 2 Lipcani - 31 leziuni; nr. 3 Leova - 26 leziuni; nr.6 Soroca - 24 leziuni; nr.7 Rusca - 15 leziuni; nr. 8 Bender - 13 leziuni; nr. 10 Goian - 4 leziuni.

Toate cauzele de leziuni au fost cercetate și raportate secției de resort din cadrul Procuraturii Generale.

Totuși, din numărul total de leziuni corporale, 179 au fost stabilite urmare a *altercațiilor dintre deținuți* (2018 - 98), indicator în creștere cu 45,25%.

- *aplicarea forței fizice*: 351 cazuri (2018-354) și 300 cazuri de aplicare a mijloacelor speciale asupra deținuților (2018-241), astfel fiind atestată o scădere cu 0,84% la capitolul aplicarea forței fizice, iar la aplicarea mijloacelor speciale o creștere cu 19,66% comparativ cu perioada analogică a anului precedent. Cele mai frecvente cazuri s-au produs în penitenciarele: nr.11-Bălți (60/63 cazuri); nr.13-Chișinău (49/42 cazuri); nr.17-Rezina (65/49 cazuri); nr.12-Bender (17/15 cazuri) și nr.18 – Brănești (18/18). Toate cazurile au fost documentate corespunzător, cu întocmirea actelor necesare de constatare a faptului.

- *atac asupra colaboratorilor*: 16 cazuri fiind stabilite ca tentativă de atac (2018-20 cazuri de atac) în cadrul penitenciarelor nr. 3 – Leova, nr.5 – Cahul, nr. 9 – Pruncul, nr. 10 – Goian, nr.11-Bălți, nr. 13 – Chișinău, nr.17-Rezina și nr.18-Brănești, pe toate cazurile au fost întocmite materialele corespunzătoare, conform art.273 CPP și remise către procuratură în rezultatul cărora au fost intentate dosare penale;

- *greva foamei*: 801 de cazuri de declarare a grevei foamei (2018-779 cazuri) indicator în creștere cu 2,74%, cele mai frecvente cazuri fiind înregistrate în penitenciarele nr.11-Bălți (124 cazuri), nr.13-Chișinău (84 cazuri) și nr.17-Rezina (128 cazuri) . Faptul că cele mai multe cazuri au fost înregistrate anume în aceste instituții, se datorează statutului de izolator de urmărire penală pe care îl dețin, respectiv condițiilor și regimului de detenție.

- *automutilări*: 536 de cazuri (2018-612 cazuri), în descreștere cu 12,41%, cele mai frecvente cazuri au fost înregistrate în penitenciarele nr.11 Bălți (100 cazuri), nr.13-Chișinău (80 cazuri), nr.18-Brănești (54 cazuri), nr.1-Taraclia (45 cazuri) și nr.5 Cahul (38 cazuri). Diminuarea se datorează măsurilor de regim intensificate și reacționării prompte a efectivului în vederea prevenirii acestor cazuri.

Numărul condamnaților în privința cărora au fost aplicate măsuri de asigurare a securității personale conform art.206 Cod de executare, constituia 386 *deținuți*, comparativ cu 363 deținuți înregistrați în perioada analogică a anului precedent, cu 5,95% mai mult.

În urma desfășurării activității speciale de investigații la compartimentul *prevenirii acțiunilor ilicite din partea deținuților* în instituțiile penitenciare, în anul 2019, s-a înregistrat comiterea a 453 *fapte ilicite*.

Nr	Denumirea	2019		
		Cazuri aflate în gestiunea altor instanțe	Cazuri soldate cu dosare penale/contravenționale	Total
1.	Circulația ilegală a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagilor lor pe teritoriul instituțiilor penitenciare/ transmiterea ilegală a unor obiecte interzise persoanelor deținute în penitenciare (art.217-217/5; 322 CP)	61	327	388
2.	Transmiterea sau tentative de a transmite către deținuți obiecte, substanțe, produse interzise (art.343, 354 Cod Contravențional), procurarea ori păstrarea ilegală de droguri (85 Cod Contravențional)	8	22	30
3.	Amenințarea sau violența săvârșită asupra unei persoane cu funcție de răspundere (art.349 CP)	2	3	5
4.	Vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății (art.151 CP)	1	1	2
5.	Vătămarea integrității corporale (art.78 Cod Contravențional)			
6.	Trafic de influență (art.326 CP), Tortura și tratamentele inumane (art.166/1 CP)		1	1
7.	Acțiuni violente cu caracter sexual (art.171; 172 CP)		1	1
8.	Omorul intenționat (art.145 CP)			
9.	Evadarea/eschivarea de la ispășirea pedepsei din locurile de detenție (art.317; 319 CP)	3	5	8
10.	Justificarea public a sinuciderii (art.150 ¹ CP)		1	1
11.	Furt (art.186 CP)		6	6
12.	Tălhăria/șantaj (art. 188; 189 CP)			
13.	Escrocheria (art.190 CP)		1	1
14.	Huliganismul (art.287 CP)			
15.	Crearea sau conducerea unei organizații criminale (art.284 CP)			
16.	Nesupunerea prin violență cerințelor administrației penitenciarului/acțiuni ce dezorganizează activitatea penitenciarului (art. 321; 286 CP)		8	8
17.	Proxenetismul (art.220 CP)			
18.	Trafic de ființe umane (art.165 CP)			
19.	Neîndeplinirea obligațiilor de întreținere, de educare și de instruire a copilului (art. 63 Cod Contravențional)		1	1
20.	Coruperea pasivă/ activă (art.324; 325 CP RM)			
21.	Fabricarea, procurarea, prelucrarea, păstrarea, transportarea, folosirea sau neutralizarea substanțelor explosive ori a materialelor radioactive (art.292 CP)			
22.	Abuzul de putere sau abuzul de serviciu (art.327 CP)			
23.	Luarea, sustragerea, tăinuirea, degradarea sau distrugerea documentelor, imprimantelor, ștampilelor sau sigiliilor (art.360 CP)			
24.	Distrugerea sau deteriorarea intenționată a bunurilor străine (art.104 CC)		1	1
TOTAL		75	378	453

10. Activitatea logistică

În vederea îmbunătățirii condițiilor sistemului administrației penitenciare precum și în scopul asigurării standardelor internaționale în materie de detenție, pe parcursul anului 2019 au fost planificate și desfășurate un șir de activități.

Astfel, s-au petrecut ample lucrări de reparații capitale a blocurilor medicale din toate instituțiile penitenciare, lucrări de reabilitare a blocurilor alimentare, inclusiv prin substituirea mobilierului vechi cu unul nou recent achiziționat, în Penitenciarul nr.16 – Pruncul au avut loc lucrări de reparații și amenajare a unui sector destinat pentru cazarea deținuților bolnavi de TBC, care urmează a fi transferați din cadrul Penitenciarului nr. 17 – Rezina, iar actualmente în Penitenciarul nr.13-Chișinău este în toi procesul de reabilitare a spațiilor de detenție a blocurilor de regim nr.2 și 3, exprimate prin substituirea geamurilor, tehnicii sanitare ș.a.

Totodată, în toate instituțiile au loc lucrări curente de reparații și reabilitări a spațiilor de detenție.

Cu referire la obiectele în curs de realizare inițiate în penitenciarele nr.3-Leova, nr.10-Goian și nr.11-Bălți, menționăm despre nivelul de executare:

Reconstrucția clădirilor Penitenciarului nr.3-Leova, au fost constatate și sistematizate lucrări suplimentare ce nu au fost contractate, fiind incluse în proiectul de execuție care a fost avizat în instanțele de resort și verificate în modul stabilit de legislație.

Gradul de executare este de 100% (2197,6 mii lei).

Construcția Casei de arest cu capacitatea de 650 locuri, în mun. Bălți (etapa I), fiind definitivată ca structură două blocuri de detenție și turnul de legătură, în proces de executare se află două blocuri de detenție. Însă, este necesară contractarea lucrărilor de expertizare a documentației de proiect ce ține de etapa II și a serviciilor de control de autor.

Gradul de executare este de 55,71% (25 000, 00 mii lei).

Reconstrucția Penitenciarului nr.10-Goian, constă în reconstrucția a trei blocuri: Blocul A de detenție și Blocul B pentru instruirea deținuților minori, Blocul C - medical, construcția unui teren sportiv multifuncțional, unei cazangerii, înlocuirea tuturor rețelelor exterioare ingineresti (apă, canalizare, electrificare, reabilitarea stației de transformare a energiei electrice), construcția stațiilor de purificare a apelor reziduale și celor provenite din precipitații.

Gradul de executare este la nivel de 100% (4299,00 mii lei).

Un loc aparte revine activităților cotidiene pe domeniul de asigurare tehnico-logistică a sistemului administrației penitenciare, fiind achiziționate:

- a) produse alimentare (7500,479 mii lei);
- b) mobilier destinat atât deținuților cât și personalului Administrației (2047,846 mii lei);
- c) materiale de construcții (5954,076 mii lei);
- d) combustibil solid (cărbune) pentru necesitățile sistemului administrației penitenciare (11214, 951 mii lei);
- e) articole de lenjerie de pat pentru deținuți (1415,326 mii lei);
- f) utilaj electric pentru spălătorii, pentru prepararea hranei și utilajului frigorific (782838,491 mii lei);
- g) obiecte pentru îngrijire personală destinate deținuților (1142,028 mii lei);
- h) echipament pentru colaboratorii sistemului administrației penitenciare (8047, 572 mii lei);
- i) combustibil destinat transportului auto al Administrației (2399,235 mii lei).

La etapa actuală penitenciarele sunt asigurate cu absolut toate produsele alimentare prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 609 din 29 mai 2006.

11. Organizarea muncii deținuților

Reiesind din datele evidenței contabile ale instituțiilor penitenciare, la data raportării la munci remunerate au fost plasați 888 deținuți (2018-879), indicator în creștere cu 1,47%, dintre care:

- 662 condamnați activează la *deservirea gospodărească a penitenciarelor* (2018-703), indicator în descreștere cu 5,54%;

- 226 condamnați la diferite *munci contractuale cu agenți economici* (2018-176), indicator în creștere cu 12,87%.

Totodată, au fost coordonate și încheiate în mediu 66 *de contracte de prestări servicii* de forță de muncă cu diferite persoane fizice sau/și juridice (2018-51), se atestă o creștere cu 22,72% și 19 *contracte de locațiune/arendă/comodat* (2018-14).

Conform Hotărîrii Guvernului nr.902 din 06.11.2017 „cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Proprietății Publice”, în lista întreprinderilor de stat fondate de APP au fost incluse: Î.S. „Bagos”, Î.S. „Sarmat”, Î.S. „Temelia MC” și Î.S. „Flus”.

Astfel, luînd în considerație incertitudinea juridică privind fondatorul la celelalte întreprinderi de stat din cadrul sistemului administrației penitenciare, în comun cu Agenția Proprietății Publice, au fost organizate mai multe ședințe de lucru cu referire la aspectele organizatorice de funcționare a întreprinderilor de stat din cadrul sistemului administrației penitenciare.

În cadrul ședințelor a fost discutat inclusiv cadrul legal de funcționare a întreprinderilor de stat. De asemenea, conform Ordinului APP nr. 74 din 26.03.2019, a fost instituit grupul de lucru pentru analiza situației întreprinderilor de stat din sectorul penitenciar. În cadrul grupului de lucru reprezentanții APP, ANP și MF, vor efectua analiza întreprinderilor de stat din cadrul sistemului administrației penitenciare în scopul examinării funcționalității acestora și formulării propunerilor de rigoare.

De asemenea, comunicăm că în urma discuțiilor purtate cu SRL „Cristina Mold-RomSimpex”, în cadrul Penitenciarului nr. 18-Brănești a fost creată o linie de producere.

12. IT și comunicații

Activitatea direcției se axează pe asigurarea promovării tehnologiilor informaționale, gestionarea sistemelor informaționale automatizate, exploatarea și deservirea mijloacelor tehnice de securitate, instalate în cadrul subdiviziunilor structurale și subordonate ale Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Prin urmare, pe parcursul perioadei de referință, au fost desfășurate activități, după cum urmează:

- Menținerea în disponibilitate permanentă a tehnicii de calcul și a MTS din cadrul ANP;
- Actualizarea contractelor de prestări servicii pe domeniul IT și comunicații;
- Acordarea ajutorului distant specialiștilor IT din subdiviziunile ANP la restabilirea capacității de funcționare a MTS (P3, P5, P7, P9, P11, P13, P15, P17, P18);
- Acordarea asistenței tehnice în configurarea echipamentului de rețea, configurarea software, utilizarea softului specializat (evidența deținuților, sinteza operativă, poșta electronică de serviciu);
- Achiziționarea și instalarea echipamentului pentru ședințele de judecată în regim de teleconferință în toate penitenciarele.
- Implementarea sistemului automatizat de evidență a documentelor („Managementul documentelor”, „Managementul petițiilor”, „Biblioteca electronică”);
- Evaluarea/studierea ofertelor prezentate la licitațiile desfășurate pentru achiziția consumabilelor și sistemelor de supraveghere video, semnalizare, comunicare și detectare conform necesităților subdiviziunilor subordonate ANP și participare la ședințele grupului de lucru întru desemnarea învingătorilor procedurilor de achiziție menționate;
- Achiziționarea și dotarea subdiviziunilor cu mijloace video portabile (313 camere body);
- Repartizarea echipamentului și materialelor achiziționate pentru suplimentarea sistemelor de monitorizare video IP din dotarea subdiviziunilor ANP, inclusiv a echipamentului de comunicare și detectare (registrator video – 6 bucăți; comutator de date – 33 bucăți; monitor – 7 bucăți; computer de monitorizare – 6 seturi; cablaj – 9150 metri, stație radio portabilă digitală – 5 bucăți, detector de metale portabil – 20 seturi), precum și a consumabilelor necesare pentru menținerea în stare de funcționare a sistemelor tehnice de supraveghere video, semnalizare și comunicare (tastatură sisteme de semnalizare – 4 bucăți; contact magnetic – 370 bucăți; tag de proximitate – 200 bucăți; acumulator pentru UPS – 224 bucăți; canal cablu – 300 metri; acumulator stație radio –

100 bucăți; comutator de date – 25 bucăți; HDD – 10 bucăți; SSD – 5 bucăți; stație de lipit, stație de lipit cu aer cald, microscop – a câte 1 bucată).

- Recepționarea echipamentului și materialelor achiziționate pentru suplimentarea sistemelor de monitorizare video, semnalizare, comunicare și detectare din dotarea subdiviziunilor subordonate ANP (registrator video – 14 bucăți; computer de monitorizare – 22 bucăți; comutator de date – 137 bucăți; stabilizator de tensiune – 13 bucăți; cameră video (în set cu cutie de distribuție) – 289 seturi; dulap metalic – 15 bucăți; HDD – 20 bucăți; modul SIMPT – 4 bucăți; monitor – 25 bucăți; UPS – 70 bucăți; cablaj – 15000 metri; registrator video portabil – 200 bucăți; docking station – 3 bucăți; detector de metale portabil – 10 seturi; sistem de detecție a efracției – 3 seturi; detector de prezență – 25 seturi; încărcător stație radio portabilă – 20 bucăți; stație radio portabilă – 100 bucăți; antenă, acumulator, clipsă stație radio – a câte 200 bucăți; garnitură pentru stația radio – 100 bucăți; centrală telefonică (în set cu acumulatori, cablu conectare acumulatori, stabilizator de tensiune, aparat telefonic de sistem, instrument de sertizare, set siguranțe) – 4 seturi; placă de extindere centrală telefonică – 8 bucăți; bloc alimentare centrală telefonică – 3 bucăți; aparat telefonic – 250 bucăți; dulap telefonic – 15 bucăți; cutii telefonice – 200 bucăți; canal cablu – 150 metri; prize telefonice și reglete – a câte 300 bucăți; suport regletă – 30 bucăți; mufă telefonică – 1000 bucăți; stație radio staționară – 1 bucată).

- Renovarea parcului tehnicii de calcul al ANP, prin achiziționarea a 54 seturi PC de birou, 21 notebook-uri, 18 imprimante MFU;

- Deplasări în cadrul subdiviziunilor ANP în scopul acordării ajutorului practic la efectuarea lucrărilor de montare și punere în funcțiune a unui nou sistem de supraveghere video IP (DDS), la restabilirea capacității de funcționare a MTS (P3, P4, P6, P7, P8, P15, P18, CI și DDS), la reconfigurarea setărilor MTS (P4, P7, P9, P10, P15, P17, P18), la inspectarea funcționării sistemelor tehnice de securitate (P2, P3, P4, P9, P10, P11, P12, P15, P18, CI, DDS), la inspectarea perimetrului/teritoriului pentru fortificarea acestuia cu MTS (P3, P9, P12, P15, DDS), la inspectarea nivelului de implementare a Programului individual de pregătire a specialiștilor principali ai SITC (P5), la stabilirea cauzelor ieșirii din funcțiune a MTS (P16), inclusiv la întocmirea actelor privind transferarea MTS ce asigură paza perimetrului de la balanța Penitenciarului nr.4 la balanța Penitenciarului nr.15 din or. Cricova;

- Reabilitarea stării de funcționare a 194 unități de echipament MTS transmis din subdiviziuni (registrator video IP – 1 bucată; bloc de sistem/client sistem video – 1 bucată; bloc de sistem – 4 bucăți; registrator video portabil – 1 bucată; placă de bază echipament semnalizare – 2 bucăți; comutator de date – 35 bucăți; bloc de alimentare – 18 bucăți; cameră video – 20 bucăți; senzor perimetral – 54 bucăți; stație radio – 38 bucăți (31 + 7 reprogramate); senzor fumigen – 1 bucată; antenă emisie/recepție semnal video – 4 bucăți; unitate centrală de control X-Ray – 2 bucăți; sursă de alimentare – 11 bucăți; notebook – 1 bucată; imprimantă – 1 bucată; monitor – 1 bucată) transmis din subdiviziuni;

- Substituirea carcaselor stațiilor radio portabile din dotarea colaboratorilor subdiviziunilor subordonate ANP (P1 și P13);

- Reconfigurarea sistemului de control acces și asigurarea angajaților DPI, DIP și DC din sediul secundar al ANP cu computere și acces la Internet (trasare de cablaj și configurare de setări);

- Efectuarea lucrărilor de modernizare și extindere a sistemului de supraveghere video din sediul principal al ANP;

- Participarea la ședința comună a reprezentanților ANP și INP privind studierea posibilității implementării, în cadrul SAP, a proiectului de monitorizare electronică a deținuților ce se deplasează fără escortă.

13. Asistența medicală

În conformitate cu prevederile legale, în sistemul administrației penitenciare se asigură asistență medicală tuturor deținuților cu respectarea protocoalelor clinicii Naționale și standardelor medicale de tratament aprobate de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale. Conform datelor statistice, se constată că *morbiditatea generală* constituie 15067 cazuri, în scădere cu 7,11% (2018-16222). În structura morbidității pe primul loc se situează bolile sistemului digestiv cu 3171 cazuri, urmate de tulburările mintale și comportamentale cu 3094 cazuri. Pe locul III se clasează

patologiile sistemului respirator cu 1843 cazuri. Datele detaliate sunt în tabelul de mai jos:

Nr. d/o	Capitolul maladiei	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Boli infecțioase si parazitare	1158	1120	1079	1132	1037	1114
	<i>Tuberculoza</i>	91	99	100	61	89	98
2.	Tumori	49	56	89	40	37	38
3.	Bolile sîngelui	124	131	118	113	98	79
4.	Bolile endocrine	282	337	315	305	289	247
5.	Tulburări mintale și comportamentale	4226	4478	3450	4829	3731	3094
6.	Bolile sistemului nervos	392	468	376	439	586	682
7.	Bolile ochiului și anexelor	668	642	589	601	542	440
8.	Bolile urechii și apofizei	282	311	289	303	235	173
9.	Bolile sistemului cardio-vascular	960	1462	1376	1400	1176	1170
10.	Bolile sistemului respirator	4028	4923	3834	3198	2127	1843
11.	Bolile sistemului digestiv	5997	5663	4120	3377	3524	3171
12.	Bolile pielii și țesutului subcutanat	682	630	613	609	512	456
13.	Bolile sistemului articular	363	536	390	432	406	425
14.	Bolile aparatului genitor-urinar	765	1004	874	921	813	758
15.	Malformații congenitale	3	5	9	2	1	1
16.	Traume și intoxicații	1387	1253	1283	1477	1108	1376
17.	Morbiditatea generală	21366	23019	18804	19178	16222	15067

Mortalitatea la deținuți constituie 36 cazuri (2018-29), indicator în creștere cu 19,44% comparativ cu perioada analogică a anului 2018. Structura detaliată a mortalității în rândurile deținuților, în dinamică pe ultimii 5 ani este redată în următoarea tabelă:

Nr. d/o	Maladia	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Tuberculoza	3	4	4	0	2
	și HIV / TB	5	0	1	0	0
2.	SIDA propriu zis (fără TB)	1	2	0	0	0
3.	Cancer	9	12	9	4	6
4.	Bolile sistemului nervos	1	4	0	4	1
5.	Bolile sistem cardiovascular	15	8	12	9	10
6.	Bolile sistem respirator (fără TB)	2	0	2	2	1
7.	Bolile sistem digestiv	2	10	4	1	2
8.	Leziuni traumatice, intoxicații	5	5	2	1	3
9.	Suicid	5	6	3	6	9
10.	Altele	1	3	5	1	2
11.	Total	49	54	42	29	36

Pentru realizarea obiectivelor, și asigurarea asistenței medicale calificate persoanelor deținute în sistemul administrației penitenciare au fost încheiate contracte cu 16 instituții medico-sanitare publice în valoare totală de 2.647.505.00lei.

Pe parcursul anului 2019 Administrația Națională a Penitenciarelor a încheiat 74 contracte cu agenții economici în suma totală de 10.924.945.542 lei.

Totodată, au fost primite medicamente de la agenții economici în sumă de 5911906,83 lei și distribuite în instituțiile penitenciare în sumă de 3.569.963,90 lei.

Conform Programului de control al tuberculozei în sistemul administrației penitenciare pentru anii 2016-2020, aprobat prin Ordinul ANP nr. 168 din 06.09.2019, pe parcursul perioadei de referință, au fost notificate 98 cazuri de tuberculoză la deținuți (2018-89), dintre care: cazuri noi - 58 persoane (2018-63) și recidive - 22 persoane (2018-26).

Nr. d/o	Anul	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Cazuri noi	59	63	49	41	63	58
2.	Recidivă	31	36	16	20	26	22
3.	Numărul de bolnavi la 12 luni	127	90	100	61	89	98

La finele perioadei de raportare în sistemul administrației penitenciare se aflau în evidență 178 pacienți HIV. De tratament antiretroviral beneficiază la moment 163 deținuți, inclusiv 23 pacienți noi incluși în tratament și 12 au reinițiat tratamentul.

În anul 2019 au fost efectuate 2473 teste rapide HIV pe sânge, dintre care 29 cazuri noi și 1 caz reconfirmat (date identice cu cele din anul 2018).

Programul Terapia de substituție cu Metadonă derulează în 13 penitenciare, inclusiv în 4 IUP, numărul cumulativ fiind de 504 beneficiari (*de la inițierea proiectului – 2005*). Către finele anului curent de tratament permanent beneficiază 78 de persoane drog dependente, fiind incluși pe parcursul anului curent 22 beneficiari noi, 32 condamnați au fost eliberați sau au finisat tratamentul de substituție cu Metadonă și 19 beneficiari au abandonat tratamentul. De asemenea 35 condamnați au beneficiat de continuitatea tratamentului de substituție cu Metadonă prin transfer de caz de la Ministerul Sănătății.

În scopul asigurării asistenței de urgență, *în caz de urgențe medicale majore*, a fost încheiat contract cu CUSIM "N. Testemițanu" pentru instruirea a 60 angajați: ofițeri de serviciu, ajutori a ofițerilor de serviciu și personal medical.

Conform Programului național de combatere a hepatitelor virale B, C și D pentru anii 2017-2021, aprobat prin HG nr.342 din 26.05.2017, în cadrul sistemului administrației penitenciare se realizează tratamentul hepatitelor virale B, C și D.

În acest context a fost încheiat un contract cu IMSP Centrul Republican de Diagnosticare Medicală în sumă totală de 400 mii lei.

Pe perioada de raportare au fost investigați 119 deținuți (2018-98), incluși în tratament 89 pacienți. Total la moment primesc tratamentul hepatitei virale C 21 deținuți (2018 - 90).

În baza dispoziției ANP nr. 17d din 12.02.2019 "Privind evaluarea serviciilor medicale din cadrul subdiviziunilor ANP", Direcția medicală evaluează mersul lucrurilor și corespunderea standardelor de evaluare și acreditare pentru instituțiile de asistență medicală specializată de ambulatoriu și, în baza necesităților identificate, a fost perfectat Raportul cu necesitățile suplimentare de materiale de construcție, utilaj, mobilier pentru finisarea creării condițiilor sanitare în secțiile medicale ale penitenciarelor.

Actualmente, 15 secții medicale dispun de autorizație sanitară de funcționare.

La comisia medicală specială ANP pentru liberare pe motiv de boală de la ispășirea pedepsei au fost prezentați 8 pacienți, dintre care 1 pacient a decedat, 2 au fost eliberați și 5 pacienți sunt în așteptarea deciziei.

14. Inspecția penitenciară

Direcția inspecție penitenciară are rolul și misiunea de a contribui la implementarea politicii statului în domeniul punerii în executare a pedepselor privative de libertate, a arestului preventiv, a sancțiunii arestului contravențional, precum și a măsurilor de siguranță aplicate persoanelor private de libertate, prin efectuarea inspecțiilor în cadrul sistemului administrației penitenciare, sesizarea asupra problemelor identificate și monitorizarea stadiului de remediere a neajunsurilor constatate despre implementarea/cauzele neimplementării acestora.

În scopul planificării activității de serviciu Direcția inspecție penitenciară a stabilit și asigurat procesul de elaborare și îndeplinire a următoarelor obiective și acțiuni, stabilite conform domeniului de competență:

a) evaluarea condițiilor de preparare a hranei în toate cantinele din instituțiile penitenciare ale sistemului administrației penitenciare și identificarea utilajului și echipamentului necesar pentru dotarea corespunzătoare a cantinelor;

b) evaluarea nivelului de corespundere a tuturor spațiilor de detenție din instituțiile penitenciare prin prisma standardelor minime naționale;

c) efectuarea inspecțiilor tematice în instituțiile penitenciare ale sistemului administrației penitenciare, în scopul de a verifica aplicarea și respectarea drepturilor deținuților, reieșind din problematica invocată în petițiile acestora;

d) diminuarea numărului de celule amplasate la nivelul subsolurilor din blocurile de detenție;

e) diminuarea numărului de celule care nu au acces la lumina naturală;

f) separarea blocurilor sanitare din toate celulele din instituțiile penitenciare;

g) evaluarea sectoarelor pentru deținerea condamnaților bolnavi de tuberculoză, în contextul supraaglomerării spațiilor de detenție;

h) exercitarea controlului și verificarea executării, în instituțiile penitenciare, a măsurilor propuse de către Direcția inspecție penitenciară a ANP, în scopul respectării cerințelor regulamentare;

i) realizarea materialelor de sinteză privind constatările identificate în vederea uniformizării aplicării normelor în vigoare, eficientizării activităților specifice, stabilirii unor vulnerabilități și situații de risc în instituțiile penitenciare.

Pe parcursul perioadei de referință, Direcția inspecție penitenciară a ANP a organizat și realizat următoarele inspecții tematice și complexe:

- evaluarea condițiilor și capacității de deținere ale sectorului spital din Penitenciarul nr. 17 – Rezina, în care se dețin condamnații bolnavi de tuberculoză (*Dispoziția nr. 2d din 04.01.2019*);

- evaluarea condițiilor și capacității de deținere a secției ftiziologie nr. 1 și a secției ftiziologie nr. 2 din Penitenciarul nr. 16 – Pruncul, în care se dețin condamnații bolnavi de tuberculoză (*Dispoziția 5d din 09.01.2019*);

- verificarea încăperilor și modului de păstrare a produselor alimentare în instituțiile penitenciare (P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7, P10, P11, P15, P16, P17, P18);

- evaluarea capacității de funcționare a sectorului de tip deschis Basarabeasca a Penitenciarului nr. 1 – Taraclia;

- evaluarea capacității și a condițiilor de detenție în Penitenciarul nr. 10 – Goian;

- verificarea modului de angajare a condamnaților în câmpul muncii, în conformitate cu *Dispoziția nr. 49d din 28.12.2018 privind exercitarea controlului asupra respectării actelor normative la desemnarea condamnaților pentru deservirea gospodărească a penitenciarelor*;

- verificarea datelor privind timpul de muncă prestat de către asistenții medicali din instituțiile penitenciare (P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7, P9, P10, P11, P13, P15, P16, P17, P18);

- verificarea modului de păstrare a obiectelor tăioase, spongioase și contondente (cuțite, topoare, ciocane, bricege etc.) (P1, P3, P4, P5, P6, P15);

- evaluarea capacității reale de deținere în Penitenciarul nr. 5 – Cahul;

- evaluarea respectării normelor de cazare a deținuților din Penitenciarul nr. 18 – Brănești;

- verificarea numerotării celulelor/spațiilor de detenție din instituțiile penitenciare ale sistemului administrației penitenciare;

- inspectare tematică, ca urmare a sesizării Avocatului Poporului, cu privire la îndeplinirea necorespunzătoare a atribuțiilor funcționale de către angajații Penitenciarului nr. 13 – Chișinău (neacordarea asistenței medicale, lipsirea de hrană, neînregistrarea cererilor deținuților de către angajații secției secretariat, dezacordul cu orarul plimbărilor în acest penitenciar, ca urmare a petiției unui deținut);

- verificarea condițiilor de păstrare a legumelor și stocurilor acestora în instituțiile penitenciare (P1, P2, P3, P4, P5, P6, P7, P9, P11, P15, P16, P17, P18);

- verificarea documentelor prin care a fost recepționată mobila pentru camera de întrevederi la Penitenciarul nr. 17 – Rezina;

- verificarea respectării regulilor de cazare și asigurare materială a deținuților din instituțiile penitenciare, în conformitate cu *Dispoziția nr. 48d din 25.05.2019*;

- verificarea condițiilor de detenție și legalității deținerii condamnaților care se află la regim deschis sau fără escortare în afara liniei de pază a instituțiilor penitenciare (P2, P4, P6, P7, P17, P18);

- verificarea procedurii de efectuare a transferurilor bănești din Penitenciarul nr. 7 - Rusca;

- verificarea condițiilor de detenție din instituțiile penitenciare (P2, P4, P6, P7, P9, P10, P11, P15, P16, P17);

- verificarea acordării dreptului la întreveneri cu rudele deținuților din Penitenciarul nr. 6 – Soroca;
- verificarea respectării Legii nr. 278 din 14.12.2007 privind controlul tutunului în Penitenciarul nr. 4 – Cricova;
- verificarea corectitudinii evidenței, menținerii și buneii gestionări a transportului aflat la evidența Penitenciarul nr. 18 – Brănești;
- verificarea asigurării accesului condamnaților la informație în instituțiile penitenciare, în conformitate cu *Dispoziția nr. 82d din 18.10.2019*;
- verificarea și identificarea neclarităților la compartimentul gheretelor din instituțiile penitenciare;
- verificarea ofertei de programe și a activităților destinate resocializării condamnaților, disponibile și implementate în instituțiile penitenciare, în conformitate cu *Dispoziția nr.92d din 27.11.2019*.

Inspecțiile complexe au fost efectuate prin prisma indicatorilor prevăzuți în Planul inspecției din anexa Metodologiei de efectuare a inspecțiilor în sistemul administrației penitenciarelor, aprobată prin ordinul ANP nr. 330 din 21.12.2018.

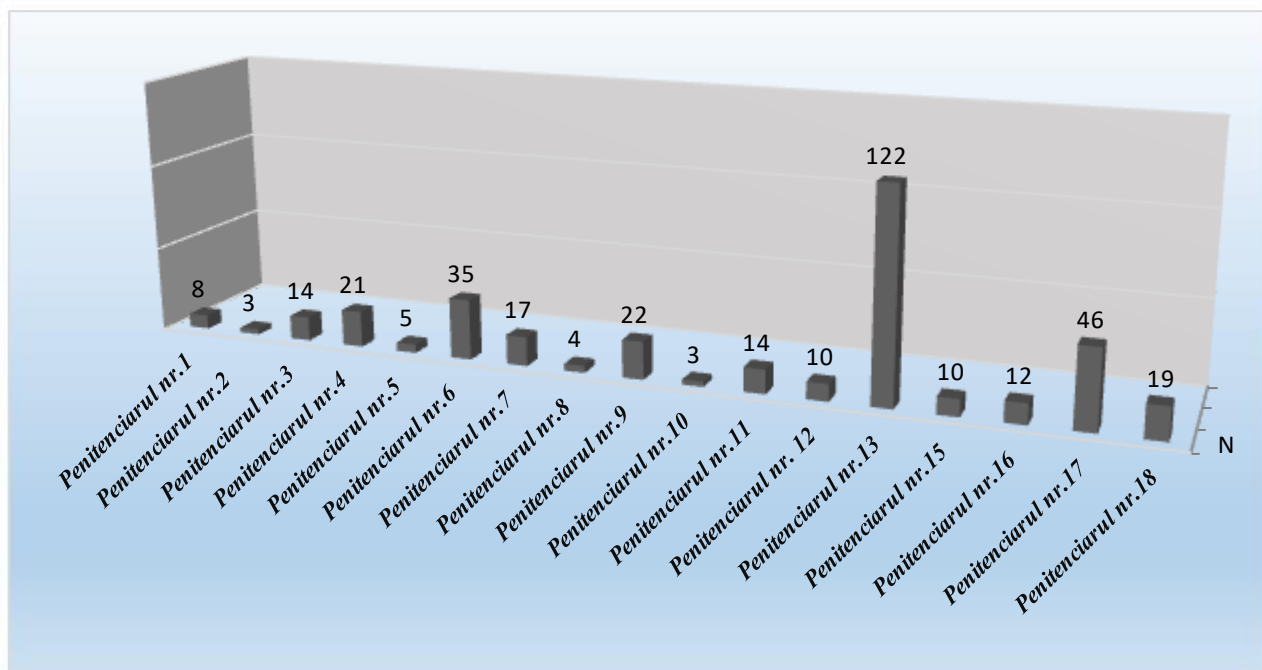
Din numărul de controale complexe prevăzute în pct. 1.10.2 din Planul de activitate al Administrației Naționale a Penitenciarelor, aprobat prin ord. ANP nr. 101 din 19.03.2019 a fost realizată verificarea activității Penitenciarului nr.18 – Brănești (*Dispoziția nr. 236 din 30 iulie 2019*).

În scopul verificării procesului de realizare a politicii de stat în domeniul punerii în executare a pedepselor penale private de libertate, îndeplinirea sarcinilor prioritare trasate de către conducerea organelor ierarhic superioare, aprecierii rolului managerial al conducătorilor în organizarea activității efectivului subordonat, în conformitate cu prevederile pct. 1 al Regulamentului de organizare și funcționare a Administrației Naționale a Penitenciarelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 437 din 15.05.2018, au fost efectuate controale complexe și a activității Penitenciarului nr. 4 - Cricova, în conformitate cu *Dispoziția nr. 33d din 12 aprilie 2019*, a activității Penitenciarului nr. 10 – Goian, în conformitate cu *Dispoziția nr. 72d din 10.09.2019*, a activității Centrului instructiv al ANP, în conformitate cu *Dispoziția nr.81d din 16.10.2019*.

Astfel, ca urmare a inspecțiilor efectuate, a fost stabilită situația de fapt în penitenciare în privința nivelului de realizare, în conformitate cu cerințele regulamentare, a aspectelor verificate, fiind prezentate, în materialele de sinteză, cele mai des întâlnite disfuncționalități și fiind propuse măsuri necesare în vederea remedierii deficiențelor constatate pe parcursul controalelor tematice și inopinate.

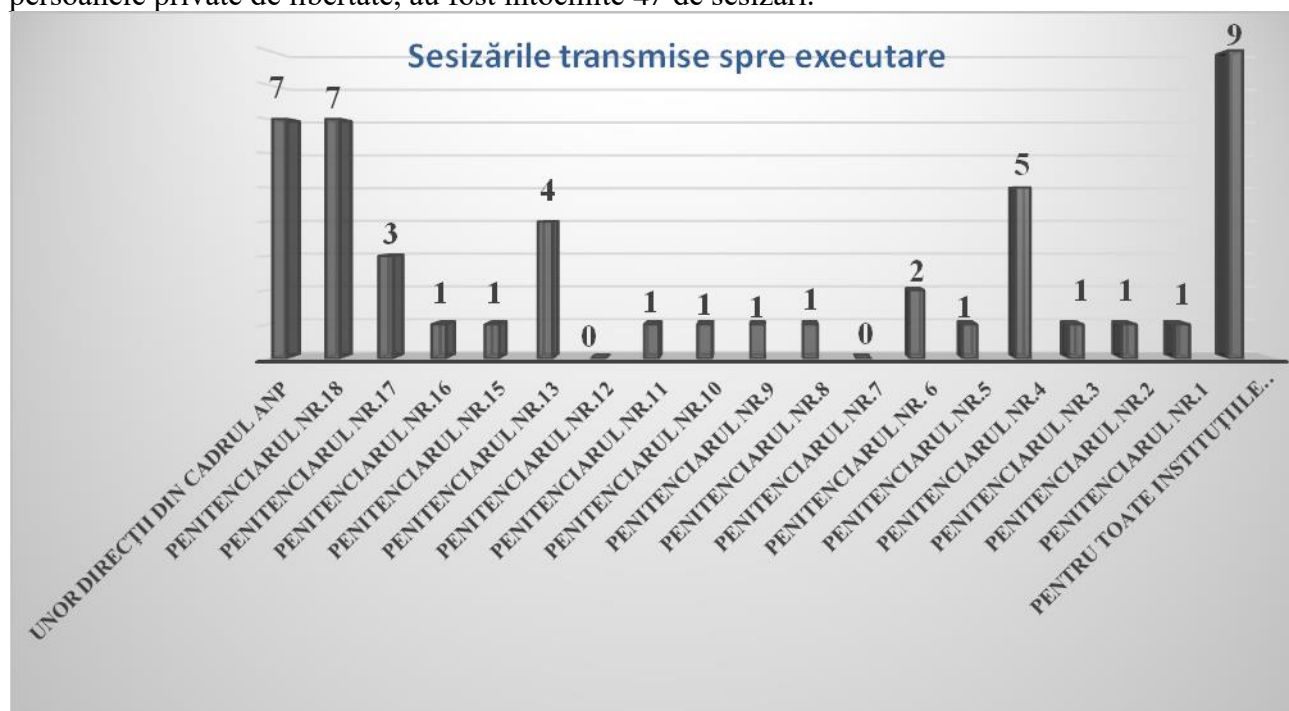
Totodată, ca urmare a abaterilor constatate pe parcursul efectuării inspecțiilor, a fost propusă inițierea a 19 anchete de serviciu, dintre care 11 au fost transmise, spre examinare, Direcției protecție internă a ANP, iar 8 anchete de serviciu desfășurate de Direcția inspecție penitenciară a ANP, 4 sesizări fiind transmise în adresa Procuraturii Generale a Republicii Moldova privind preținse acte de tortură și tratament inuman etc.

Astfel, pe parcursul perioadei de referință au fost *examine 372 petiții*, după cum urmează:

Tematicile cel mai des întâlnite în petițiile examinate de către Direcția inspecție penitenciară sunt: acordarea asistenței medicale din penitenciare, condiții materiale și de trai, asigurarea dreptului la viață și la integritate fizică (psihică), asigurarea condițiilor sanitare și condițiilor pentru igiena personală, solicitarea audienței, efectuarea inspecției penitenciare, fumatul în locuri interzise, asigurarea dreptului la petiționare, antrenarea la muncă, liberarea condiționată înainte de termen.

În urma inspecțiilor efectuate, petițiilor parvenite, cât și convorbirilor desfășurate cu persoanele private de libertate, au fost întocmite 47 de sesizări.

Prin realizarea, examinarea, întocmirea și expedierea sesizărilor, Direcția inspecție penitenciară are drept scop identificarea și corectarea deficiențelor, stabilirea responsabilităților, precum și analiza cauzelor neregulilor/abaterilor constatate, în scopul prevenirii pe viitor a acestora.

15. Protecția internă

Pe parcursul anului 2019 au fost expediate 18 sesizări în adresa organelor de drept pentru stabilirea existenței componenței de infracțiune față de 52 sesizări în aceeași perioadă a anului 2018, fiind constatată o descreștere cu 65,38%.

Analiza indicatorilor pe procesele de bază ale domeniului protecție internă relevă următoarele date:

anchete de serviciu - s-a constatat o descreștere cu 48,63% a numărului de anchete de serviciu efectuate, de la 146 anchete pe parcursul anului 2018, la 75 anchete de serviciu pe parcursul anului 2019;

petiții examinate - s-a constatat o creștere cu 22,86 % a numărului de petiții examinate, de la 307 petiții examinate pe parcursul anului 2018, la 398 petiții examinate pe parcursul anului 2019;

vizite efectuate în instituțiile sistemului administrației penitenciare - s-a constatat creșterea cu 60,93 %, de la 75 vizite pe parcursul anului 2018, la 192 vizite pe parcursul anului 2019;

solicitări din partea altor organe de drept - s-a constatat creșterea cu 3,44 % a numărului de sesizări parvenite, de la 28 solicitări pe parcursul anului 2018, la 29 solicitări pe parcursul anului 2019;

informații examinate privind cazuri de tortură, tratament inuman sau degradant - s-a constatat o creștere cu 25 % a numărului de informații, de la 6 informații examinate pe parcursul anului 2018, la 8 informații pe parcursul anului 2019.

16. Promovarea imaginii sistemului administrației penitenciare

Cu referire la desfășurarea măsurilor organizaționale privind promovarea și menținerea imaginii obiective a sistemului administrației penitenciare și sensibilizarea opiniei publice privind realizările ANP, pe parcursul anului 2019 au fost înregistrate 1055 de apariții în presa scrisă și electronică (2018-1745) indicator în descreștere cu 39,54%, atât în presa scrisă cât și electronică.

Pe subiecte precum modernizarea sistemului administrației penitenciare, programele de resocializare a deținuților sau evaluarea portretului psihologic a unor deținuți, conducerea și angajații sistemului administrației penitenciare au fost invitați la 11 emisiuni televizate (2018-23) indicator în descreștere cu 52,17%, după cum urmează:

Emisiunea „Știrile dimineții” la Canal 3

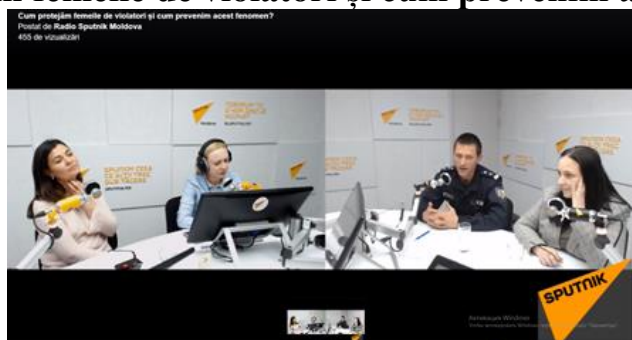
Emisiunea „Obiectiv Comun” la TVR Moldova – „Instruirea profesională a deținuților”

**Emisiunea „Impact” la Canal 3 –
„Monștri cu cap de om. Cazurile de abuz sexual asupra copiilor”**

**Emisiunea „Atitudini” la Radio Sputnik Moldova –
„Cum protejăm femeile de violatori și cum prevenim acest fenomen?”**

„Purtătorii de cultură” la TRM

Pe pagina web a ANP www.anp.gov.md au fost postate 336 *de știri sau comunicate de presă* (2018-418) indicator în descreștere cu 19,61%, comunicate de precizare și dezmințire (pentru asigurarea transparenței instituției), precum și știri cu caracter extern.

La fel, a fost actualizată și Declarația privind buna guvernare.

În ceea ce privește asigurarea respectării transparenței în procesul decizional în cadrul autorităților publice centrale și locale, pe pagina web oficială a ANP, au fost plasate notele informative privind activitatea sistemului administrației penitenciare, rapoartele de monitorizare privind executarea contractelor, planul achizițiilor de bunuri, servicii și lucrări pentru necesitățile sistemului penitenciar pentru anul 2019.

Compartimentul „Consiliul consultativ” a fost actualizat cu 4 hotărâri (2018-2) ale Consiliului.

17. Prioritățile sistemului administrației penitenciare pentru anul 2020

- Elaborarea proiectului de modificare a Statutului executării pedepsei de către condamnați;
- Inițierea construcției Penitenciarului în mun. Chișinău cu capacitatea de 1536 locuri de detenție din surse externe și din contribuția Guvernului;

- Construcția Casei de arest Bălți cu o capacitate de 650 locuri;
- Reabilitarea și/sau construirea gardurilor de pază și amenajărilor de siguranță exterioare și interioare, cu construcția de noi turnuri de supraveghere (Penitenciarul nr. 7 - Rusca);
- Implementarea sistemului de achiziție din comunitate a serviciilor de asistență medicală a deținuților;
- Semnarea acordurilor de colaborare cu instituțiile penitenciare din alte state;
- Dotarea adecvată a subdiviziunilor și personalului care execută misiuni de pază, supraveghere, escortare și intervenție cu ținută, mijloace speciale, armament (de foc și non-letale) și echipamente specifice;
- Achiziționarea și modernizarea mijloacelor auto utilizate pentru transportarea persoanelor private de libertate;
- Modernizarea gospodăriilor auxiliare/ sectoarelor de producere din instituțiile penitenciare pentru sporirea numărului de deținuți încadrați în muncă;
- Transferul în Penitenciarul nr. 10 – Goian a tuturor minorilor deținuți în izolatoarele de urmărire penală din republică. Aceasta prioritate va solicita instituirea unor instanțe specializate pentru judecarea cauzelor cu minori și va necesita aportul altor instituții publice a partenerilor de dezvoltare și societății civile.
- Implementarea soluțiilor IT în activitatea sistemului administrației penitenciare.
- Desfășurarea semestrială a inventarierii armamentului, munițiilor și mijloacelor speciale aflate din gestiunea subdiviziunilor subordonate ANP și confruntarea datelor de evidență incluse în actele de inventariere, conform scrisorii Guvernului Republicii Moldova nr. 1209-1112 din 22 octombrie 2004;
- Organizarea și desfășurarea semestrială a ședințelor la tragerile de instrucție cu efectivul sistemului administrației penitenciare;
- Implementarea proiectului Dezvoltare Instituțională;
- Elaborarea ghidului noului angajat;
- Automatizarea proceselor;
- Obținerea calificărilor pe domeniul resurselor umane a specialiștilor din subdiviziunile resurse umane;
- Identificarea problemelor sistemice prin diagnoza organizațională cu elaborarea recomandărilor;
- Aprobarea de către MJ a Regulamentului de acordarea a asistenței medicale a deținuților;
- Aprobarea de către MJ a Regulamentului cu privire la modul de prezentare a condamnaților gravi bolnavi pentru liberare de la executarea pedepsei;
- Aprobarea Nomenclatorului IMSP Direcția medicală a ANP și standardelor de personal medical.
- Ajustarea structurii conform Nomenclatorului și standardelor de personal aprobate.
- Acreditării a 6 secții medicale din cadrul instituțiilor penitenciare;
- Implementarea Obiectivului 6 al Strategiei de dezvoltare a sistemului penitenciar prin: Finanțarea secțiilor medicale pentru dotarea cu utilaj și mobilier din cadrul spitalului penitenciar, construcția și reconstrucția secțiilor medicale;
- Efectuarea achiziției de medicamente, articole parafarmaceutice și consumabile medicale conform necesităților respectării standardelor medicale de tratament.
- Elaborarea programelor de terapie socială pentru oferta de programe, care au menirea de reducere a nevoilor educaționale a deținuților.
- Instruirea continuă a personalului în vederea cunoașterii metodicilor noi de implementare a activităților educativ-ocupationale;
- Identificarea și amenajarea încăperilor pentru desfășurarea activităților educativ-ocupationale în grup, inclusiv și a claselor destinate instruirii generale și profesionale;
- Identificarea unei proceduri optime privind efectuarea serviciilor de reparație a MTS defectate în cadrul SAP.
- Menținerea în disponibilitate permanentă a MTS și a tehnicii de calcul, inclusiv reînnoirea parcului tehnicii de calcul din cadrul ANP.
- Monitorizarea exploatării corecte MTS din dotarea subdiviziunilor ANP, acordarea ajutorului practic la restabilirea capacității de funcționare a acestora.